

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 7.

bb 1. befejezték a „pacsirta,, a „hattyudal,, és „a szélhámosnő,, című új magyar filmek forgatását

i s/gk/m/fm

1963. szeptember 7.

„a világegyetem színei,, címmel a budapest filmsutdió műtermeiben elkészült hárs mihály rendező új rövidfilmje. a népszerű tudományos film a szinképelemzés szerepét mutatja be a távoli égitestek megismerésében.

a hunnia filmstúdióban három új film felvételeit fejezték be. Elkészült ranódy lászló rendező „pacsirta,, című filmje. a forgatókönyvet kosztolányi dezső azonos című regényéből huszty tamás írta. a film felvételeit baján és a kecskeméti katona józsef színházban készítették. a díszleteket varga mátyás tervezte, az operatőr illés györgy volt. a film főhőseit, a vajkai házaspárt tolnay klári és páger antal alakítja. a címszerepet a debreceni csokonai színház színésznője, nagy anna játssza. a többi szerepekben bara margitot, törőcsik marit, greguss zoltánt, darvas ivánt, tompa sándort és latinovits zoltánt láthatjuk.

keleti márton rendező is befejezte a „hattyudal,, című filmjének forgatását. a forgatókönyvet dobozy imre írta, a főszereplők: pécsi ildikó, páger antal és béres ilona. a film operatőre pásztor istván.

a stúdió műtermeiben elkészült továbbá „a szélhámosnő,, című vígjáték. markos miklós forgatókönyvéből kalmár lászló rendezte a filmet. a film főszerepét szilvási annamária játssza, akit az idén vettek fel a színház- és filmművészeti főiskolára. jelenleg a három film utómunkálatain dolgoznak. /mti/

...-

- 1 -

bb 2. elkészültek az 1964. évi tatarozási címjegyzékek a fővárosban

1 de/lk/m/zs

1963. szeptember 7.

több hónapi munka után a főváros minden kerületében összeállították a jövő évi tatarozási címjegyzékeket. a listák elkészítésében a tanácsstagok, a házkezelőségek és a lakóbizottságok is részt vettek. alaposan átvizsgálták a kerületek épületeit, s a javaslatokat részletesen megtárgyalták a szakemberekkel és a házkezelési igazgatóságok képviselőivel is. a megbeszélések sorozatát újabb vizsgálatok, „helyszíni szemlék”, követték, majd a végleges listákat a végrehajtó bizottságok is jóváhagyták. 1964-ben budapesten az ideinél sokkal kevesebb lesz a homlokzattatarozás, inkább az épületek belső rendbehozatalára, teljes felújítására fordítanak nagyobb gondot.

a 14. kerületben rendkívül hosszú a jövő évi tatarozási címjegyzék. a tervek szerint 66 millió forint költséggel több mint 50 épületen végeznek teljes felújítást. „megfiatalodnak”, a népstadion utca, a kerepesi ut és a gizella ut rossz állapotban lévő lakóházai, s rendbehozzák a thököly ut folytatásánál lévő épületeket is.

a 20. kerületben, ahol sok az elhanyagolt, rossz állapotban lévő kis ház, csaknem 17 millió forintot költenek jövőre az épületek felújítására. a 12 legrosszabb állapotban lévő pest-erzsébeti házat „tetőtől-talpig”, felújítják. megkezdtek a marx károly uti épületek sortatarozását is, itt 1964-ben ismét tíz lakóház kap új külsőt. a kerületben jelentős összeget költenek a közművesítésre: 26 épületet kapcsolnak be a csatorna- és vízvezeték hálózatba.

a 6. kerületben 101 millió forintos költséggel szinte a pincétől a padlásig felújítják a nagymező utca és bajcsy zsilinszky ut előregedett épületeit, s ezekben elvégzik a lakások belső tatarozását is. óbudán 20 millió forint értékű tatarozást terveznek 1964-ben, s főként a kis lakóházakat újítják fel. a kerületben teljesen rendbehozzák a kenyeres utcai és a bécsi uti épületek egy részét, s másutt is végeznek jelentős tatarozási és felújítási munkákat. /mti/

-. -

bb 3. 200 gyümölcsöt érlel a négyméteres citromfa

vid/j/m/ká

1963. szeptember 7.

a somogy megyei csurgó községben molnár jános nyugdíjas vasutas gondozza az ország egyik legnagyobb citromfáját. a több mint 4 méter magas, szép, terebélyes fa ágain 200 gyümölcs érik. /mti/

-. -

-2-

bb 4. a televízió kisfilmje borsos miklós szobrászművészről

1 s/gk vm fm

1963. szeptember 7.

a magyar televízió munkatársai tihanyi otthonában keresték fel borsos miklós szobrászművészt. az operatőrök kisfilmet készítettek a művész alkotásairól, filmszalagon örökítették meg legszébb szobrait és tusraszait. bemutatják borsos miklóst munka közben is. a televízió képzőművészeti kisfilmje hamarosan a közönség elé kerül. /mti/

-. -

bb 5. meglopta jótevőjét - két évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/hné vm zs

1963. szeptember 7.

óvári ferenc büntetéséből szabadulva egy idős házaspárnál lakott budapesten. míg munkát talált, a házigazda pénzzel és ruhával is segítette, hogy kezdeti nehézségein könnyítsen. óvári a jótettet azzal hálálta meg, hogy a szekrényből 5800 forintot, és egy 10.000 forintról szóló takarékbetétkönyvet ellopott, majd a lakásból eltávozott. a készpénzt nagyrészt italra költötte, barátait eldorbézolta. a takarékbetétkönyvet - félve a leleplezéstől - nem merte beváltani, s egy szemetes tartályba dobta.

óvári ferencet a központi kerületi bíróság két évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte és az okozott kár megtérítésére kötelezte. /mti/

-. -

bb 6. svájcba, hollandiába exportálják a vitamindus csipkebogyót

vid j vm ká

1963. szeptember 7.

heves megye dombvidékein, az utak mentén és az erdőszéleken gazdag termést takarítanak be csipkebogyóból. a vitamindus vadgyümölcsből eddig 12 vagonnyit gyűjtöttek össze. a csipkebogyó iránt a külföld is érdeklődik: az idei első exportszállítmányt a hét végén indították el a füzesabonyi vasutállomásról svájcba. a következő napokban több nyugati országba, közöttük hollandiába is küldenek az értékes gyümölcsből. /mti/

-. -

bb 7. szeptember végéig megalakulnak a szülői munkaközösségek - több mint százezer édesapa és édesanya az iskola rendszeres támogatói között

1 vt/sze vm zs

1963. szeptember 7.

a közeli napokban tartják alsó-és középfoku oktatási intézményeinkben az idei tanév első szülői értekezletét. a megbeszélések központi témája ezuttal a tervszerű nevelés, az oktatási reform végrehajtásával kapcsolatos új tantervek, tankönyvek, az egységes gimnáziumi óratervezés bevezetése lesz. /folyt.köv./

-3-

/bb 7. szeptember.....1.folyt./vm

a szülők összejövetelén a pedagógusok részletes tájékoztatást adnak majd az új közoktatási dokumentumok jelentőségéről is.

a szeptember végéig összeülő szülői kollektívák - amelyeknek „taglétszáma”, előreláthatólag meghaladja a százezret - egyik fontos tennivalója lesz, hogy az édesapákkal, édesanyákkal megismertessék az általános iskolai nevelési terv leglényegesebb részeit. ehhez nyújt hasznos gyakorlati segítséget a nőtanács „szülőknek a nevelési tervről”, című útmutatója, amelyet háromszázezer példányban már megküldtek az iskoláknak.

a művelődésügyi minisztérium és a magyar nők országos tanácsa módszertani levelet is összeállított az igazgatók és a szülői munkaközösségek elnökei számára. ennek célja, hogy az iskola és a családi otthon együttműködését a jövőben még tervszerűbbé, hatékonyabbá, eredményesebbé tegyék./mti/

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

vm la

1963. szeptember 7.

a tegnapi / pénteki/ bb 73.sz. hirt/ vasárnap: a csecsemők szokásos himnlóltása/

v i s s z a v o n j u k !

/mti/

- . -

-4-

bb.8. mit jelent a tudomány számára a 70 milliárd elektronvoltos új szovjet szinkrotron építése

i/tr/sze/a/vg

1963. szeptember 7.

jelentette a taszsz, hogy épült már a szovjetunióban, szerpuhov városában a világ legnagyobb, 70 milliárd elektronvoltos proton-szinkrotronja. ennek a hatalmas tudományos létesítménynek a jelentőségét a magyar szakemberek a következőképpen méltatják:

az atommag fizika és az elemi részek fizikája kezdetben csupán regisztrálta azokat az elemi rész-és atommag-fajtákat, amelyek hétköznapi laboratóriumi körülmények között is megfigyelhetők voltak. később azonban bebizonyosodott, hogy ennél többre van szükség, mert az atommagok nem állandó képződmények, hanem bizonyos külső behatásokra átalakulnak, s ezt az átalakulást a tudománynak tanulmányoznia kell. ekkor merült fel az igény a „modern alkímia”, vagyis olyan eljárások iránt, amelyekkel ezeket az átalakulásokat mesterségesen lehet befolyásolni, sőt létrehozni, és előre meghatározott célra irányítani is.

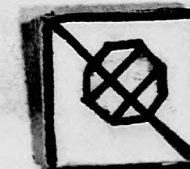
többek között erre valók a gyorsító berendezések, az anyag szerkezetének megismeréséért folytatott harc, „nehéz tűzérsege”, fejlődésük igen nagy utat tett meg, egyre gyorsuló ütemben. az első mesterséges atommag-átalakulást már 1919-ben sikerült előidézni, de még 1932-ben is „csupán”, 700.000 elektronvoltos energiára lehetett felgyorsítani a legkönnyebb töltött elemi részecskét, az elektront. 1950-ben azonban már 330 millió elektronvoltos gyorsító berendezéseket építettek, az utóbbi évtizedben pedig ezt a teljesítményt is sikerült legalább százszorosan megnövelni. éppen ennek köszönhető a ma nyilvántartott harmincegynéhány elemi részecske közül az időrendben utoljára előállított tiznek a megismerése.

elméleti megállapítások szerint azonban kell lenniük még további elemi részecskéknak is, de ezeknek az előállítására az eddigi legnagyobb gyorsítók teljesítményét is tovább kell fokozni. ez - és a már részben feltárt részecske-folyamatok további tisztázása - a rendeltetése az új szovjet szinkrotronnak.

egy-egy ilyen berendezés létrehozása igen nagy szellemi és egyúttal anyagi erőfeszítést igényel. hiszen már eddig is valóban mammut-gyorsítók működnek. a méretekre jellemző, hogy a dubnai tízmilliárd elektronvoltos szinkrofazotronban 56 méter átmérőjű kör kerületén száguldó részecskéket - amelyek a gyorsítás időszaka alatt két és fél-háromszor akkora utat tesznek meg, mint a föld és a hold közti távolság - egy 36.000 tonna súlyú elektronágnes tartja pályájukon. a most épülő szerpuhovi gyorsító kamra átmérője viszont egy kilométer lesz.
/folyt.köv./

8.20/- szb

-5-

bb.8. / mit jelent.....1. folyt. /a

az új szovjet szinkrotron megépítése tehát hallatlanul nehéz, bonyolult feladat. ilyen méreteiben is hatalmas létesítmény-nél például még arra is vigyázni kell, nehogy kedvezőtlen szerkezetű talajra építsék, mert még a gravitációban mutatkozó minimális eltérések is teljesen lehetetlenné tehetik a berendezés működését. ezeket a nehézségeket azonban vállalni kell, mert a gyorsítók teljesítőképességének fokozása nélkülözhetetlen a tudományos megismerés számára. döntő fontosságú ez az eljárás abban a kutatásban, amelynek célja a mikrovilág „szereplőinek”, és viselkedésüknek, valamint ezen keresztül az anyag szerkezetének mélyebb megismerése. amint a közlemény is mondja, az új gyorsító elő tudja majd állítani az összes eddig ismert elemi részecskéket és antirészecskéket, sőt az antialfarészecskéket, vagy antihéliummagokat, valamint az elemi részek családjának rendkívül rövid életű, átmeneti képződményeit is. ettől pedig döntő fordulat várható az elemi részecskékre vonatkozó elmélet fejlődésében. az új részecskék megismerése mindenestre bővíti majd az elemi részek sajátosságaira vonatkozó ismereteket, sőt esetleg az elemi részek elméletének főbb elveit is megváltoztatja./mti/

..-

bb.9. fellendült a népfrontélet budapesten - a jövő évi népművelési tervek megvitatása, ismeretterjesztő előadások, kirándulások a kerületi bizottságok programjában

i/d1/hmé/a/zs

1963. szeptember 7.

budapesten már most, az első őszi hetekben fellendült a népfrontélet; a városrészekben a nyári hónapok többszörösére nőtt a mozgalom eseményeinek száma. a programban helyet kaptak a legkülönbözőbb közérdekű feladatok, s az olyan összejövetelek, találkozók is, amelyek kötetlen véleménycserékre, beszélgetésekre és kellemes szórakozásokra egyaránt lehetőséget adnak.

sorra összeülnek az önkéntes segítőtársak akciócsoportjai, amelyek a 1. kerülettől a 22. -ig eddig is számtalan formában bebizonyították hasznosságukat. ezuttal is arról tárgyalnak, hogyan vállalhatnának még nagyobb részt szűkebb hazájuk szépítéséből, gyarapításából, a fejlesztési tervek valóraváltásából és összeállítják a jövő évi községfejlesztési tervvel kapcsolatos elgondolásaikat, javaslataikat. az 5. kerületi népfront - bizottság például napikendre tűzte az 1964-es esztendő kulturális és gazdasági feladatait., a 11. kerületben pedig megvitatják a jövő évi művelődési akcióprogramot. ezzel egyidejűleg mindenütt hozzákezdtek a mozgalom eddigi tevékenységének felméréséhez, értékeléséhez.
/folyt.köv./

8.30/- szb

-6-

bb. 9.fellendült..... folyt. /a

a népfrontbizottságok a következő hetekben is otthont adnak a budapesti képviselők beszámolóinak, fogadóóráinak. a technikai feltételek megteremtésén kívül a „kellő”, „hirverésről”, is gondoskodnak közéletünk e jelentős eseményeinek. többhelyütt már hozzá kezdtek az őszi tanácstagi beszámolók előkészítéséhez is.

a sokféle előadás - amelyeknek témáit többhelyütt rögtönzött közvéleménykutatással választották ki - segíti majd a hallgatóságot abban, hogy jobban eligazodjék az időszerű nemzetközi kérdések és a tudomány és a technika legújabb vívmányai között. újpesten a népi ülnökök akadémiájának programjában az új büntető törvénykönyvről tartanak előadást, a 14. kerületben egyebek között a régi pestről esik majd szó. csepelen az operettől - az operáig kalauzolják majd a hallgatókat és arról is szó esik majd, hogy milyen a sport hatása az emberi szervezetre.

a budapesti népfront-bizottságok eseménynaptára ezenkívül is gazdag választékot kínál a mozgalom barátainak. szellemi vetélkedőre, klubdelutánokra szól a meghívó. a 8. kerületiek sétahajóú látják vendégül a legjobb aktivistákat, a 21. kerületiek pedig aquincumba és a békásmegyeri ásatásokhoz rendeznek kirándulást./mti/

..-

bb. 10. varsótól mexikóig - magyar tudósok külföldön

i/ms/lk/a/zs

1963. szeptember 7.

mexikóba utazott mátrai lászló akadémikus a nemzetközi filozófiai kongresszusra. szalay sándor akadémiai levelező tag az egyesült államokba utazott, ahol részt vesz a nemzetközi társadalomtudományi tanácsnak a yalei egyetemen rendezendő ülésén, majd new yorkban a 7. nemzetközi szervezettudományi konferencián. ezenkívül előadásokat tart a princetoni / a newyorki és a montreali egyetemen, csonka pálf professzor, a műszaki tudományok doktora varsóban nemzetközi héjszerkezeti konferencián, rados kornél, az építőipari és közlekedés - műszaki egyetem tanára zürichben a nemzetközi hid-és magasépítési szövetség ülésén képviseli a magyar építészetet. csada imre, a fizikai tudományok doktora münchenbe utazott a csillagok és a nap mágneses teréről tárgyaló kollokviumra./mti/

..-

8.43/- szb

-7-

mk

bb 11. a duna-parttól a marx térig és vissza - mégis a pozsonyi uton épül fel az alumíniumipar székháza

1 szf/tm csm vg

1963. szeptember 7.

a nehézipari minisztérium tavaly elhatározta, hogy felépítteti a fővárosban az alumíniumipar székházát és egy fedél alá gyűjti benne az iparág vezető szerveit, amelyek a nagy feladatok előtt álló bauxitbányászatot, timföld- és alumínium-gyártást irányítják. a székház helyéül a 13. kerületi dunapartnak a margitszigettel szemközt ipoly utca - gogol utca - pozsonyi ut határolta üres telkét szemelték ki, a református templom mellett. a fővárosi tanácsnak azonban más elképzelése volt a duna-partnak ezzel a részével és nem engedte át a területet, hanem javasolta, hogy telepítsék a székházat a marx tér és a bajcsy-zsilinszky ut sarkán lévő üres telektömbre, ahol az ezer személyes befogadására tervezett, két részre tagolt, 15 emeletes, alumínium és üvegburkolatu impozáns épület előnyös elhelyezést nyerne és disze lenne a városképnek.

az idei nyáron már hozzá is akartak fogni az építkezéshez, a marx tér időközben elkészült forgalmi rendezési tervéből azonban kiderült, hogy a tervezett toronyépület egyik sarka jócskán „belelógna”, abba az utvonalba, amelyet a jókai utca irányában tölcseárszerűen akarnak kialakítani, ezért el kellett állni az alumíniumszékház marx téri elhelyezéséről. ekkor - miután több más felajánlott telek alkalmatlannak bizonyult - végül is visszatértek az eredetileg kiszemelt pozsonyi uti területhez, amelyet a városrendezési terv újabb parkosításra szent, s most felszabadított az építkezés céljára. az alumíniumipar már meg is bízta az iparterv-~~ot~~ hogy 48 millió forintos beruházási keretben erre a területre dolgozza ki az alumíniumszékház terveit, a fővárosi tanács feltételeinek figyelembe vételével. a székházat itt egy tömbben, a pozsonyi uti házsorral körülbelül egyenlő magasságúra, 7-8 emeletesre tervezik és lábakra állítják, hogy alatta levegős, szabad térség kapcsolja össze a duna-partot a pozsonyi uttal. a székház fő homlokzata a margitszigetre néz. a szép architektúrájú épület a közbülső templommal együtt átmenetet képez majd az idáig kiépülő árpád hídfői laktelep modern házai és a pozsonyi ut régi épületei között. a terveket az iparterv 8. számú irodája készíti farkas ipoly vezetésével.

az építkezést jövőre kezdik el./mti/

8.50/- szb

-8-

hsk

bb. 12. Őszre: 1800 üzemképes kocsi a fővárosi villamosvasutnál-nagyarányu felmérések és intézkedések a kis-és a nagykorut villamosközlekedésének javítására

1/hbj/sze/a/vg

1963. szeptember 7.

az iskolaév kezdete már érezteti hatását a villamosközlekedésben. a reggeli órákban lényegesen zsúfoltabbak a kocsik, mint a nyári hónapokban voltak, hiszen soktízezer tanulót is szállítani kell. más nehézségek is jelentkeznek ősszel. esős-nyirkos időben lényegesen lassabban haladhatnak a járművek, csökken a menetsebesség, ugyanazon idő alatt kevesebbszer teszik meg a villamosok a két végállomás közötti utat, tehát kevesebb utast szállíthat egy-egy szerelvény. a fővárosi villamosvasutnak az volt a törekvése, hogy erre az időre rendőrehozza kocsiparkját. ez nagy erőfeszítések árán sikerült is, pedig többek között a létszámhiány is késleltette a munkát. jelenleg is hiányzik mintegy háromszáz lakatos, esztergályos, marós, villanyszerelő, munkőműves és más szakmájú dolgozó. a vállalat jelenleg 1.800 üzemképes kocsival rendelkezik. ebből csúcspont idején 1.767 szállítja az utasokat, 33 pedig tartalékban van esetleges rendkívüli igények kielégítésére.

most az a feladat vár a fővárosi villamosvasutra, hogy ezeket a rendbehozott kocsikat az őszi, kedvezőtlenebb időjárási viszonyok között is üzemképes állapotban tartsa. ezért megfelelő mennyiségű alkatrészt igyekszik beszerezni, a kocsiszínekben megerősítették a karbantartási szolgálatot. az összes alkatrészt nem tudja a főműhely előállítani, ezért az ipartól is kért segítséget. több gyár megértéssel fogadta ezt. a klement gottwald villamosgép gyár például megígérte, hogy az évi szükségletet október végéig leszállítja. hasonlóan segít sok más üzem is, még vidékiek is. akadnak azonban gyárak, amelyek „megfelelnek”, a fővárosi közlekedéssel kapcsolatos kötelezettségükről, mint például a bláthy ottó villamosgép gyár, ahonnan a kért sokféle alkatrészből és berendezésből még semmi sem érkezett meg. ezen pedig hangsúlyozták a szakemberek - nagyon sürgősen változtatni kell. hogy a nagynehezen rendbehozott kocsik őszi időben ne menjenek tönkre. maga a vállalat üzembehelyezte a műanyagszigetelő műhelyét, folyamatosan műanyaggal vonják be a motorokat, hogy jobban megvédjék azokat a csapadék káros hatásától

/folyt.köv./

9.20/- szb

-9-

hsk

bb. 12./ Összel: [redacted] folyt. /a

a zsufoltság enyhítésének egyik alapvető követelménye az egyenletes közlekedés. több vonalon szocialista brigádok alakultak a forgalmi előírások szigorú betartására, s ez már érezteti hatását, különösen a 2-es, a 60-as, a 61-es, a 68-as vonalán.

további intézkedésekre is sor kerül. a kisköruton például - amint befejezik az átépítéseket - a 47-es és az 52-es villamosok egészen a marx térig közlekednek, ami nagyobb kényelmet jelent az utasoknak. a nagyköruton nagyarányú felmérésekre került sor és hamarosan igen jelentős javulatok készülnek a zsufoltság enyhítésére. a csomópontokon máris dizspécser szolgálat működik. például a körut két végpontján és a nemzetinél állandó ügyeletet tartanak, az ellenőrök gondoskodnak arról, hogy a vezetők betartsák a menetrendet, feleslegesen ne időzzenek a megállóknban. egyelőre a három dizspécser-kirendeltség telefonon tart kapcsolatot, később rövidhullámu urh-berendezéssel. a rákóczi uton az év végéig kilenc, mindkét oldalán ötajtós csuklós villamost állítanak üzembe, az üllői uton az 50-es vonalán háromkocsis szerelvények közlekednek, a 18-as járatot pedig süritik, s megfelelőbb típusu kocsikkal látják el./mti/

--

bb. 15. újabb zeneiskolák a hajduságban

vid/fm/tné/a/fm

1963. szeptember 7.

a tavalyinál százal több gyerek tanul az idén zenét a hajdusági községekben és városokban. debrecen kivéve összesen 837 kisiskolás ismerkedik a zenével. a hajduböszörményi zeneiskolán kívül az új tanévben berettyóújfaluban és püspökladányban is nyílt önálló zeneiskola. a berettyóújfalunak már megvan az állandó helye. püspökladányban pedig a régi kollégiumi épületet alakítják át erre a célra. hajdunánáson a régi ipartestületi székházban külön hangversenyteremük is lesz a zenét tanuló diákoknak./mti/

--

bb. 16. októberben megkezdik a nagygépek próbaforogatását a tiszai vegyikombinát műtrágyagyárában

vid/te/szf/a

1963. szeptember 7.

Borsod megyében gyors ütemben épül a tiszai vegyikombinát műtrágyagyára. a korszerű üzem a román népköztársaságból érkező földgázból, a világ színvonalnak megfelelő technikával évente 210.000 tonna nitrogén műtrágyát állít majd elő.
/folyt.köv./

9.21/- szb

-10-

bb. 16./ októberben...../ folyt. /a

a hatalmas gyár mintegy 60 különálló üzemében már a gépek, berendezések és csőhálózatok szerelésénél tartanak. a munkában több mint 30 vállalat kétezres dolgozója vesz részt. a tervezők, beruházók és a különböző vállalatok között jó együttműködés alakult ki. a szerelések ütemének meggyorsítását segítik a szovjet külkereskedelmi szervek is, amelyek a fontos berendezéseket általában határidő előtt szállítják. ennek az eredménye, hogy a tvk építői és szerelői téli elmaradásukat pótolták, s évi beruházási programuknak megfelelően a határidőket mindenütt tartják.

az összefogás eredménye az is, hogy a napokban kipróbálhatják az ipari vízellátást biztosító kis és nagynyomású szivattyukat. ezekkel a berendezésekkel a tiszapalkonyai hőerőműből másodpercenként 1.2 köbméter vizet továbbítanak majd a vegyi-üzemrészekben. a gyár villamosenergia ellátására 120/6 kilovoltos fogadóállomást építettek. átadása szintén megtörtént. jó ütemben halad a szerelés a termelőrészlegben is. a regeneráló és ammóniatároló üzemekben már befejeződött a technológiai szerelés, a 60 méter magas szórótornyokon, valamint a karbamid gyárban pedig most kezdték meg a gépek és berendezések elhelyezését.

az új üzem legnagyobb létesítménye 200.000 léghöbméteres ammóniagyártó oszlop lesz. a hatalmas üzemrészben szovjet szakemberek irányításával már elkészült az 1700 méter hosszú levegőszívó távvezeték, amely óránként 15.000 köbméter levegőt juttat a metánbontó és levegőszétválasztó berendezésbe. befejezéshez közeledik a pelton-turbinák, a keringető kompresszorok és az óriás kompresszorok szerelése is, amelyek próbaforogatását októberben kezdik meg és az év végéig folytatják.

a tiszai vegyikombinát műtrágyagyára előreláthatólag 1964 júniusában kezdi meg a termelési próbákat./mti/

--

bb. 21. szállodát kap körmend

vid/te/a/szf

1963. szeptember 7.

vas megye egyik járási székhelye, körmend szállodát kap. eddig más célra használt épületet alakítanak át erre a célra, mintegy másfélmillió forint költséggel. negyvennégy vendég elhelyezésére készülnek majd a szobák és a berendezések. körmendnek nagy átmenő forgalma az osztrák határ közelsége miatt, de belső idegenforgalma is növekszik, ezért van szüksége szállodára. itt alakították ki vas megye mezőgazdasági szakemberképzésének központját. sok érdeklődőt vonz a batthyány kastély 40 holdas, értékes növényzetű parkja is. a szálloda jövőre készül el./mti/

--

9.34/- szb

-11-

|| 60

bb 13. fontos párttörténeti munkák jelennek meg a kossuth
könyvkiadónál

i bi /tr csm fm

1963. szeptember 7.

a kossuth könyvkiadónál szeptemberben három fontos párttörténeti munka jelenik meg. nagy érdeklődésre tarthat számot „a német munkásmozgalom rövid története”, című kötet, mert annak az országnak a munkásmozgalmát ismerteti, ahonnan a tudományos szocializmus, marx és engels tanítása elindult diadalutjára. ugyanakkor németország, amely a múlt században a forradalmi fellendülés központja volt, az imperializmus korszakában két pusztító világháborút zúdított az emberiségre. a mű választ ad arra a kérdésre, hogyan történhetett meg, hogy a tudományos szocializmus ~~hatalmas~~ bölcsője két világháború tüzfészke lett és hogy a német militaristák ma is háborítatlanul folytathatják tevékenységüket az ország nyugati felében. a munka alapjául az a vázlat szolgál, amely 1962 augusztusában jelent meg az einheits-ben, a német szocialista egységpárt elméleti és politikai folyóiratában és amelyet előzőleg a párt központi bizottsága megvitatott és jóváhagyott.

a spanyol kommunista párt története „a pártnak 1920-ban történt megalakulásától az 1961 januári 6. kongresszusig fogja át e dicső múltú kommunista párt történetét. a művet dolores ibarruri vezetésével hattagu munkaközösség állította össze. a könyv elemzi a polgárháború eseményeit és biztos vezérfonalat nyújt a spanyolországi helyzet megítéléséhez.

a finn kommunista párt történetét a párt vezető funkcionáriusai állították össze. a finn kommunisták a pártnak 1918-ban történt megalakulásától 1944-ig illegalitásban, többnyire súlyos üldözétek és közepette dolgoztak. ezért kevés írásos dokumentum maradt fenn az illegalitás időszakából, amelynek eseményeit a szerzők jórészt személyes visszaemlékezések alapján rekonstruálták. a könyv ugyyszólván minden fejezetének más a szerzője: az, aki a párt történetének szóbanforgó korszakát személyes tapasztalatból a legjobban ismeri. a magyar kiadás a finn elvtársak külön előszavával jelenik meg. /mti/

--

9.43/- szb

-12-

11.00

mk

bb 14. újabb érdekes régészeti leletek békásmegyeren

i ol csm fm

1963. szeptember 7.

a közelmúltban békásmegyeren egy ujkőkori lakótelep maradványai között, az időszámítás előtt 2500 évvel élt ember csontvázát találták meg a régészek. az oldalán fekvő csontváz törött gerincéből és a róla lebontott kötőrmelékéből arra következtetnek, hogy az ujkőkori emberre alvás közben szakadt rá a lakógödör teteje és ez okozta halálát. egy másik gödörből ugyancsak törött gerinccel egy szarvastehén teljes csontváza került felszínre.

békásmegyeren, a régészek „kőkori kincsestárában”, egyébként az idén már számos lakógödört, veremlakást és tárolóvermet ástak ki, amelyekben sok értékes leletet találtak. három urnasírt is feltártak, amelyek az időszámítás előtti 1800-as évekből származnak. ezek mellett külön edények is voltak, amelyekben a halott számára „tulvilági utravalót”, helyeztek el a hozzátartozók. / mti/

--

bb 18. jövő év végére felépül békéscsaba új lakótelepe
- abc - áruháza a megyeszékhelyen

vid te csm szf

1963. szeptember 7

a régi vásártér helyén új lakótelep építését kezdték meg tavaly békéscsabán. a középblokkos épületek azóta egymás után nőnek ki a földből. tizenhárom lakóházat terveznek a telepre. az év végéig 200 lakásba már beköltözhetnek a bérlők. a nagyrészt kétszobás lakásokban beépített konyhabutor és igen ötletesen elhelyezett faliszekrények csökkentik a lakók bútorvásárlási gondjait. jövő év végére a lakóházak mellett felépítik a megye első abc-áruházát, ugyanott áll majd a tiztantermes általános iskola és egy negyven személyes óvoda is.

a harmadik ötéves tervben tovább építik a lakótelepet. megszüntetik a szomszédságában álló sportpályát, s azon a részen is mintegy 18-20 lakóházat emelnek. / mti/

--

9.47/- szb

-13-

11.15

mk

bb. 20. törpevizműveket tervez társadalmi munkában a hazafias népfront borsod megyei műszaki akcióbizottsága

vid/te/a/cz

1963. szeptember 7.

borsod megye egyes vidékein még ma is súlyos gond a lakosság ivóvizellátása. a tanácsok elhatározták, hogy a községfejlesztési alapról víztársulások szervezésével, kisebb vízműveket építenek. a munkák elkezdéséhez a hazafias népfront műszaki akcióbizottságának segítségét kérték. a bizottság vízügyi szakemberei vállalták, hogy ott, ahol a felételek biztosítottak, a törpevizművek tervét társadalmi munkában készítik el. eddig két törpevizmű építési és költségvetési tervét adták át a tanácsoknak. a füzér község közelében talált bővizű forrás vizét több mint hat kilométer hosszú csővezetéken vezetik majd el a faluban, ahol számos közkutat létesítenek. a vízmű megépítésére a község lakói víztársulást szerveznek. ennél jóval nagyobb vízmű építési tervét készítették el sály község részére. a percnként 3000 liter vizet adó forrás közelében 50 köbméteres tárolómedencét építenek. a medencéből több mint 13 kilométer hosszú csővezetéken jut majd el a víz a falu utcáiba, amelyekben 5 közkutat és 48 tűzcsapot helyeznek el. a törpevizmű látja majd el egészséges ivóvizet a sályi eötvös kastélyt is, amelyben gyógypedagógiai iskolát nyitnak. a két törpevizmű építési tervének elkészítésével a népfront műszaki akcióbizottsága több mint 400.000 forint tervezési díjat takarított meg a községnek.

a vízügyi szakemberekből álló munkabizottság jelenleg martonyi község törpevizművének tervén dolgozik és már hozzáfogott szalonna valamint szendrő község vizellátását biztosító tanulmányi tervek elkészítéséhez is./mti/

--

bb. 26. szövőlepke-irtóhadjárat szabolcsban

vid/-j/a/ká

1963. szeptember 7.

szabolcs-szatmár megyében megrendezték az idei utolsó szövőlepke-irtóhadjáratot. mintegy félezer nagy teljesítményű motoros permetezőgéppel és több ezer háti ködszóróval látták munkához a brigádok. különös védelemben részesítik az exportra termelő gyümölcsöveket, ahol minden bokrot, fát, utszéli cserjét alaposan meglocsolnak vegyszerrel. a szórvány gyümölcsökben és a háztáji kertekben a földművesszövetkezetek 60 permetezőbrigádja dolgozik: telekről-telekre járva pusztítják a veszedelmes kártevőt. a hadjárat során összesen 30 millió liter vegyi anyagot használnak fel./mti/

--

9.55/- szb

-14-

11.15

11.15

bb 17. megjelent a 30 éves orosházi táncsics Mihály gimnázium évkönyve

i vid/fm csm fm

1963. szeptember 7

a 30 éves orosházi táncsics Mihály gimnázium évkönyvet jelentetett meg, amely az intézmény tanárainak írásait tartalmazza, többek között a gimnázium történetéről, továbbá névadójának életéről és munkásságáról./mti/

--

bb 19. restaurálják a felsőörsi árpádkori templomot

vid/fm/iné csm fm

1963. szeptember 7.

restaurálják balaton-vidék egyik legértékesebb műemlékét, az árpád korban épült felsőörsi templomot. a szakemberek feltevése szerint a templomhoz régebben további helyiségek csatlakoztak. az egyik helyiség nyomait a déli oldalon már korábban felfedezték. a mostani restaurálás közben a templom északi oldalán is megtalálták egy újabb szárnyépület nyomait. eszerint a felsőörsi templom hasonló a délfranciaországi és a spanyolországi templomokhoz, amelyeknek nagyhajója körül kisebb termek helyezkednek el.

a román stílusú templomot most teljesen felújítják, s az épületfalakon kívül rendbe hozzák az érdekes kiképzésű ablakokat és a hajó fölötti erkélyeket is./mti/

--

bb 24. gyár, amelynek nem kell téli elmaradást pótolnia

vid te csm szf

1963. szeptember 7.

a dunaujvárosi épületelemgyár egyike annak a kevés üzemnek, amelyet nem vetett vissza munkájában a tél, hónapról-hónapra teljesítette vagy túlteljesítette tervét, és így az egész előregyártó iparág téli lemaradásából is sokat pótol. az év első nyolc hónapjában két héttel előzte meg tervét. a gyárban szeptember elején már 20.-i tervükön munkálkodtak a dolgozók. eddig összesen ötvenötezer méter fűdémgerendát gyártottak a lakásépítkezésekhez esedékes tervükön felül./mti/

--

10.12

- 15 -

11.15

11.15

bb 23. fekete színű műanyagfólia a számócaföldeken - két héttel korábban érik be a termés

vid j csm ká

1963. szeptember 7.

a duna-tisza közén érdekes, újszerű módszerekkel telepítik a számócát, a kecskeméti aranykalász, a jászszentlászlói aranyhomok, a kiskunfélegyházi vörös csillag és a ladánybenei rákóczi tsz-ben összesen 12 holdon fekete színű műanyagfóliával borított földekre kerül a földieper, a műanyaggal fedett területeken csak a tövek helyeit lyuggatták ki, így a fólia élettartama alatt - mintegy 5 éven át - állandó „lepedő”, takarja a számócaföldeket, s védi a kiszáradástól, a gyomosodástól. a fekete fólián - napfénygyűjtő hatásánál fogva - jobban hasznosul a korai tavaszi napfény, s a szokottnál mintegy 2 héttel korábban érik majd be a termés. a műanyag borítású számócások egyben anyatelepek is. a szaporítóindákat, amelyek a műanyagon nem tudnak gyökeret eresztetni, összegyűjtik s külön öntözött telepeken gyökereztetik. a szaporítóanyagot és a fóliát a szövosz és a hungarofruct ingyen juttatja termelészövetkezeteknek./mti/

bb 25. október elején rendezik meg a móri bórnapokat

vid f csm ká

1963. szeptember 7.

a móri borvidék hagyományos bórnapjait az idén október 5-én és 6-án rendezik meg már községben. a megnyitás napján 300 szőlész és borász tanácskozik a nagyüzemi szőlő- és gyümölcssteleptetésről, valamint a korszerű termelés időszzerű kérdéseiről. a móri bórnapok alatt több kiállítás is nyílik. így szőlő- és gyümölcs-kiállítást rendeznek, bemutatják a szeptemberi borversenyen díjat nyert borokat. ezenkívül gépkiállítás, fotókiállítás, erdészeti és vadászati kiállítás és más érdekes rendezvény tartja a móri bórnapok műsorát. a vendégek csoportosan ellátogatnak majd a móri állami gazdaságban, ahol megtekintik a lencz-mozser-féle szőlőtelepítést és művelést. a bórnapok a hagyományos szinpompás szüreti felvonulással és bállal zárulnak. / mti/

10.23/- szb

-16-

bb. 27. évtizedes vitát záró határozat a badacsonyi bazalt-kőbánya ügyében

1/sb/sze/a/vg

1963. szeptember 7.

több mint egy évtizedes vitát zárt le az építésügyi minisztérium és a természetvédelmi hivatal közös megállapodása a badacsonyi bazalt-kőbánya ügyében. a bánya leállítása volt a vita központi kérdése. a természetvédők a szép és geológiaiailag is értékes balatoni táj elcsufítását akarták megadályozni a kőfejtés megszüntetésével, a kőbányászat viszont az utépitéshez szükséges faragott bazalt-kövek termelése miatt ragaszkodott a munka folytatásához. a badacsonyi bazalt-hegy legszembevetőbb részén a balatoni oldalon nyitották meg a bányát száz évvel ezelőtti a tőkés vállalkozók, az államosítás után viszont már hamarosan a kevésbé feltűnő tördemeci oldalra vonultak át a kőbányászok, hogy ne rontsák tovább a partvidék szépségét. tavaly már a kötőberendezések sem csaptak annyi zajt, mint régen, mert a két műszakról az egyműszakos termelésre tértek át. az új közös határozat alapján azonban 1965 június 30-ig teljesen megszüntetik a badacsonyi bazaltkő bányászatát.

az építésügyi minisztérium most utasította a kő-és kavicsipari trösztöt, hogy a régi badacsonyi üzem termelésének pótlására olyan helyen nyisson új bazaltkőbányát, ahol nem akadályozza a természetvédelem és az idegenforgalom érdekeit. a bányászok a természetvédelmi bizottság hozzájárulásával zalaszentgróti közelében, a vidornya-szőlősi kovács-hegy bazaltkincset tárják fel egy korszerű, új bányával. az előzetes kutatásokat már elvégezték és megállapították, hogy többszáz évre elegendő a hegy bazaltkő vagyona. előreláthatóan már a jövő év végén sor kerülhet a vidornya-szőlősi bánya egy részének megnyitására, s erre az új munkahelyre telepítik át majd a régi üzem faragottkő-termelő részlegét. a badacsonyi hegy sebeinek gyógyítását pedig máris megkezdhetik az erdészek./mti/

bb. 29. a nagykunságban is aratják a rizst

vid/j/a/ká

1963. szeptember 7.

szolnok megye legnagyobb rizstermelő központjában mezőturon megkezdődött az aratás. a mezőturi tsz-ek összesen 1800 holdról takarítják be a vízi gabona termését. az első kéréket a vörös október tsz földjein rakták keresztékbe. a szövetkezetek az idén először vetettek magyar nemsítésű kákai-fajtát, és már az első aratás is biztató eredményeket hoz. a szakemberek véleménye szerint a magyar rizs 30 hold átlagában 15-16 mázsás termést ad, míg a többi fajta 12 mázsával fizet. a turkevel, karcagi és a kisuj-szállási termelészövetkezetek a jövő hét elején látnak hozzá rizs betakarításához./mti/

10.50/- szb

-17-

11.30

bb 22. saját erejükből központi iskolát építenek maguknak a pest megyei kisz-szervezetek

1 áe/gk csm fm

1963. szeptember 7.

az ifjúsági mozgalom vezetésével évről-évre növekvő számban képzik ki a kisz-funkcionáriusokat. pest megyében az ifjúsági vezetők szervezett oktatása - megfelelő iskola hiányában-sokszor nehézséget okozott, a kisz megyei bizottsága ezért elhatározta, hogy állandó iskolát épít erre a célra: 1965-re 16 lakószobás, előadótermekkel, orvosi rendelővel ellátott épületet emelnek királyréten. a költségek javarészt a megye kisz-szervezetei fedezik rendezvényeik bevételeiből, és csaknem minden szakipari és segédmunkát a fiatalok alkalmi brigádjai végeznek el. társadalmi munkában készültek a tervrajzok és több száz fiatal dolgozott a földmunkálatokon. az épület még az ősszel tető alá kerül. a kőművesmunkát a megye ipari tanulói vizsgafeladatként kapják és kitűnően megoldották. egy másik ipari tanuló csoport ugyancsak társadalmi munkában végezte el a villanyszerelést. jövőre már megkezdődhet a tanítás a pest megyei kisz-szervezetek központi iskolájában, ahol egyszerre száz ifjúsági vezetőt oktathatnak. /mti/

--

bb 28. ötmillió forint községfejlesztésre a vasvári járásban

vid/fm/tné csm fm

1963. szeptember 7.

vas megyében a tavalyi községfejlesztési versenyben a vasvári járás érte el az első helyezést. a tervet helyi anyag felhasználásával, társadalmi munkával több mint egymillió forinttal teljesítették túl. a járásban az idén is példát mutatnak ezen a téren. az évi programban mintegy 5 millió forintos költséggel többek között 90.000 negyzetméter utat, kilenc hidat építenek, illetve ujítanak fel. jelentősen bővítik a villanyhálózatot, két autóbusz várótermet, hat politechnikai műhelyt, hét pedagógus lakást és három klubhelyiséget létesítenek. /mti/

--

10.55/- szb

-18-

11.35

RK

bb. 31. 20.000 új üzemi tanács tag a mezőgazdasági üzemekben - az újonnan választott tanácsok azonnal megkezdik tevékenységüket

1/kz/a/ká

1963. szeptember 7.

a mezőgazdasági és erdészeti, valamint a vegyipari dolgozók szakszervezetének elnöksége a közelmúltban együttes határozatot hozott a földművelésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó mezőgazdasági termelő vállalatok üzemi tanácsainak megválasztásáról. a medosz munkatársai ezzel kapcsolatban rámutattak, hogy a szakszervezet az össze- és illetékes főhatóságok tevékeny közreműködésével megtette a szükséges intézkedéseket a nagy-

jelentőségű, elsősorban az üzemi demokrácia kiszélesítését, a dolgozók alkotó kezdeményezésének teljes kibontakoztatását, valamint a termelés fokozott társadalmi ellenőrzését célzó határozat végrehajtására.

üzemi tanácsot, - a határozat előírásainak megfelelően - a földművelésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó állami-, kísérleti- és tangazdaságokban, a gép-és gépjavitó állomásokon, a mezőgazdasági gépjavitó vállalatoknál, az állami vakcinatermelő intézetnél, a phylaxia állami oltóanyagtermelő intézetnél, az állatfihérje takarmányokat előállító vállalatnál, a talajjavító vállalatnál, a balatoni halászati vállalatnál, a gombatermelési vállalatnál, s végül az állami gazdaságok szerelő-és segédipari vállalatánál, az ország egész területén együttesen mintegy 1000 mezőgazdasági üzemben választanak. a tanács tagok jelölésénél felelősségérzet és nagyfokú körültekintés tapasztalható. a termelés élenjáró dolgozói, szocialista brigádtagok és brigádvezetők, kitűnő képzettségű szakemberek ezrei kerülnek az üzemi tanácsok tagjai közé. a tanácsok taglétszáma 11-31 között változik. s így előreláthatóan országosan körülbelül 20.000-en kapcsolódnak be ellenőrző és véleményező, illetve bizonyos kérdésekben döntési jogkörrel az említett mezőgazdasági üzemek és vállalatok irányításába.

a választásokat szeptember hónapban az őszi betakarítási munkákat tárgyaló termelési értekezleteken bonyolítják le, s így a tanácsok megalakulásuk pillanatában megkezdik a tevékenységüket. résztvesznek az év legnagyobb, legbonyolultabb mezőgazdasági munkájának, az őszi betakarításnak a megszervezésében. a határozat előírja, hogy az üzemi tanácsok véleményét ki kell kérni többek között a minisztérium keretszámai alapján készített vállalati tervjavaslatról is. /folyt.köv./

11.--/- szb

-19-

11.45

RK

bb. 31./ 20.000 uj üzemi..... folyt. /a

az üzemekben most készülnek az 1964.évi előtervek, s mint a határozat előírja az üzemi tanácsoknak véleményezniük kell a vállalat saját eszközeiből és a rövidlejáratu hitelekkel tervezett beruházásait. ugyanígy véleményét kell nyilvánítani az üzemi tanácsoknak a meghatározott vállalati szervezeti felépítés és munkarend módosításáról, a főbb bérezési formák kialakításáról, a nagyobb jelentőségű újítások és találmányok bevezetéséről stb. az üzemek messzemenően figyelembe fogják venni a tanácsok véleményét olyan fontos, a dolgozókat közvetlenül érintő döntésekben mint például a lakásépítés, a meglévő lakások felújítása, az üzemi étkezdékkel, konyhakkal, s általában a dolgozók szociális ellátásával kapcsolatos kérdések. helyet kap a tanácsok munkájában a munkásszállítási problémák megoldása, továbbá a bal-esetelhárítás.

a határozat pontosan megjelöli azokat a kérdéseket, amelyekben az üzemi tanácsoknak döntési joguk van. így többek között a vállalati nyereségrészesedés felosztásának irányelveiről, a minisztertanács-szot vándorzászlójának odaitéléséről, illetve az élüzem címmel járó pénzjutalom összegének felosztásáról, a szociális beruházásokra szánt összegek felhasználásáról, a törvényes rendelkezések keretén belül a munkaruha elosztásáról, az igazgatói alap szociális és kulturális célokra fordítható részének felhasználásáról döntenek. mint a határozat a forradalmi munkás-paraszt kormány és a szot vonatkozó együttes határozatára hivatkozva kimondja, az üzemi tanács - hatáskörének keretei között hozott döntéseit - az igazgató köteles végrehajtani. a határozat hangsúlyozza azt is, hogy az állami vállalatok igazgatóinak egyszemélyi hatáskörét és felelősségét az üzemi tanácsok alakítása nem érinti./mti/

--

bb 30. befejeződött az aratás az ,, illatos,, gazdaságban

vid j csm ká

1963. szeptember 7.

az ország legnagyobb ,, illatos,, gazdaságában, daránypusztán befejeződött a különböző illóolaj-növények, a

francia és angol levendula, a kapor, az izsópa és a muskotályzsálya betakarítása. a lepárlóüzemben is vége felé közeledik a munka. eddig mintegy 8000 kilogramm illóolajat nyertek, amelynek túlnyomó részét már el is szállították további felhasználás céljára, parfümök és gyógyszerek készítésére. az eddig előállított illóolaj értéke több mint 7 millió forint. /mti/

--

11.09/- szb

-20-

1145

bb 32. gyermekszerencsétlenség mindszenten

vid/fm/tné csm fm

1963. szeptember 7.

a csongrád megyei mindszenten halálos gyermek baleset történt. huszka bálint 10 éves általános iskolás az uton haladó vontató pótkocsijára akart felkapaszkodni. ez azonban nem sikerült neki, s olyan szerencsétlenül esett le a földre, hogy percekön belül meghalt./mti/

--

bb 33. a csehszlovák kultúra

gk csm -cz

1963. szeptember 7.

és a magyar ujságírók országos szövetsége hétfőn este műsorral egybekötött emlékestet rendez julius fucsik halálának 20. évfordulója alkalmából a magyar sajtó házában./mti/

--

bb 34. mezőgazdasági delegáció utazott franciaországba

j csm ká

1963. szeptember 7.

szombaton délelőtt petőházi gábor földművelésügyi miniszter-helyettes vezetésével háromtagu mezőgazdasági delegáció utazott franciaországba. a magyar szakemberek látogatásuk alkalmával a francia kenyergabona-termesztés, a kukoricatermesztés és a lucerna-termesztés módszereit tanulmányozzák. /mti/

--

11.35/- szb

-21-

bb 35. a városfejlesztési feladatok végrehajtásáról tanácskozott az egeri városi tanács - jelentős eredmények a víz- és gázellátás javításában

vid/fm/tné csm fm

1963. szeptember 7

az egeri városi tanács szombati ülésén a városfejlesztési feladatok végrehajtásának tapasztalatairól és a további tennivalókról tárgyalt. megállapították, hogy az utóbbi években jelentősen fejlődött a város, új intézményekkel, középületekkel gazdagodott, külterületén pedig új ipartelepek létesítését kezdték meg.

az elmúlt évben mintegy négy - és félmillió forintot költöttek a városi utak és járdák felújítására, parkok létesítésére, a községfejlesztési alapból csaknem három - és félmillió forintot irányoztak elő kommunális célokra, a városban két új ételmezőt építettek, a lakosság társadalmi munkájának értéke mintegy 390.000 forint, a városfejlesztés fontos feladatai közé sorolták a víz - és gázellátás fejlesztését. megkezdték az eger határában idén feltört 49 fokos termálviz bevezetésének munkálatait a városi strand területére, és ezáltal számos vizlelő helyet felszabadítanak a lakosság vizellátására.

az eger határában nagymennyiségben feltört földgáz már számos üzemben hasznosítják, és megkezdtek a lakóházakban is a gázvezeték építését. a város új lakótelepein már korszerű gázvezetékekkel építik meg az új lakásokat, eddig már több mint száz ilyen lakást adtak át. 15 millió forintos költséggel a belvárosban is megkezdtek a lakóházak gázvezetékekkel való felszerelését. /mti/

bb 37. biztosítási szakemberek találkozója monte carlóban és cannesban

1 kf/kf csm vg

1963. szeptember 7.

szombaton délelőtt a ferihegyi repülőtérrel monte carlóba utazott ormai olivér az állami biztosító vezérigazgató helyettese és ács lászló a nemzetközi főosztály vezetője, akik résztvesznek a biztosítási szakemberek szokásos évi találkozásán, ezt követően cannesban résztvesznek a szállítmánybiztosítási szövetség szeptember 16-án kezdődő konferenciáján, ahol a szállítmánybiztosítás feltételeinek egységesítéséről, a kármegelőzés kérdéseiről és az atomrizikó problémáiról tárgyalnak. /mti/

12.11/- szb

-22-

bb 38. két halálos áldozata van a viharnek szolnok megyében - teljes erővel dolgoznak a megrongálódott villanyvezetékek helyreállításán

vid te csmszf

1963. szeptember 7.

a csütörtöki és pénteki vihar szolnok megyében a jelentős anyagi káron kívül emberáldozatot is követelt. karcagon a damjanich utca egyik házát felgyújtotta a villám, s az épület tetőszerkezete pillanatok alatt a lángok martaléka lett. külön tragédia a szerencsétlenségben, hogy az oltani igyekvő szabó lajos 48 éves állami gazdasági dolgozó és margit nevű a 15 éves gimnazista lánya, a sötétben nekimentek a leszakadt villanyvezetékeknek és áramütéstől a helyszínen mindketten meghaltak.

a tiszafüredi, abádszalóki villámtűzeken kívül jelentős kárt okozott a vihar a villanyvezetékekben. a tiszántúli áramszolgáltató vállalat területén 11 távvezeték sérült meg. örményes határában hét villanyoszlopot döntött ki az orkán. elszakadt a szarvasi és jászladányi távvezeték, számtalan szigetelő-robbanás történt és sok biztosítóberendezés égett le. a károk helyreállításán teljes erővel dolgoznak és előreláthatólag vasárnap reggelre már zavartalan lesz az áramszolgáltatás. /mti/

--

bb 39. megkezdtek a tizezer köbméteres gáztartály nyomáspróbáját a tiszta vegyikombinátban

vid te csm szf

1963. szeptember 7.

a borsod megyében épülő tiszai vegyikombinátban a román népköztársaságból érkező földgázból készítik majd a nitrogén műtrágyát. a vegyi folyamatok alatt különböző gázok keletkeznek amelyeknek tárolására a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár dolgozói hét henger alakú, különböző ürtartalmu tartályt építenek.

az első tizezer köbméteres tartály már elkészült és megkezdtek a nyomáspróbáját. a süritett levegővel feltöltött tartály az előírásnak megfelelően működik és a jövő héten átadják rendeltetésének. a többi hat tartály nyomáspróbája folyamatosan október közepéig megtörténik. a győri dolgozók tehát jó minőségben, a kért határidőre eleget tesznek feladatuknak. /mti/

--

12.37/- szb

-23-

12/37

bb 36. nemzetközi filatelista tanácskozás, bélyegkiállítás
istanbulban magyar résztvevőkkel

i kf/kf csm vg

1963. szeptember 7.

szeptember 8-15 között istanbulban nemzetközi bélyegkiállítást rendeznek, amelyen 16 magyar filatelista legszebb bélyeggyűjteményeit is kiállítják. ugyancsak istanbulban tart megbeszélést a filatelista újságírók nemzetközi szövetsége, s a nemzetközi bélyegszövetség is. a két nemzetközi tanácskozáson váradi imre a magyar bélyeggyűjtők országos szövetségének elnöke és dr. steiner lászló a szövetség főtitkára képviseli a magyar filatelistákat.
/mti/

--

bb 40. hétfőn az i., kedden az v. és a vi. békekölcsönt sorsolják

i kf/kf csm vg

1963. szeptember 7.

az országos takarékpénztár szeptember 9-én és 10-én rendezi meg az i., az v. és a vi. békekölcsön 1963. második félévi huzását az otp nádor utca 15. szám alatti művelődési termében.

hétfőn délután két órai kezdettel az i. békekölcsön sorsolják. ezen a huzáson 110 000 kötvényre 20.5 millió forint jut nyeresemény és törlesztés formájában.

kedden délelőtt 10 órakor kezdődnek a huzások. az v. békekölcsönből 175 000 kötvényre 35.5 millió forintot, a vi. békekölcsönre pedig 227 000 kötvényre 52.9 millió forintot sorsolnak. a kétnapos huzáson tehát a három békekölcsönből összesen 512 000 kötvényre 108.9 millió forintot sorsolnak ki nyeresemény és törlesztés formájában. a kisorsolt kötvények beváltását szeptember 16-án kezdik meg. /mti/

--

bb 44. szeptember 13-án és 14-én újra közlekedik a sirály budapest és bécs között

k tz/gk csm vg

1963. szeptember 7.

az íbusz értesíti az érvényes utlevéllel rendelkező utasokat, hogy a sirály szárnyashajó ismét közlekedik szeptember 13-án budapestről bécsbe, 14-én pedig bécsből budapestre.
/mti/

--

13.--/- szb

-24-

kk

bb 41. szeptember 10-én temetik kubitsch imrét

i hi fm cs

1963. szeptember 7.

kubitsch imrének a munkásmozgalom régi harcosának, a párttörténeti intézet alosztályvezetőjének temetése szeptember 10-én, 13 órakor lesz a farkasréti temetőben/ mti /

--

bb 42. fontos határozatokat hozott az anyagvizsgáló és emissziós szinképelemző vándorgyűlés

vid te csm szf

1963. szeptember 7.

a székesfehérvári ii. anyagvizsgáló és a vi. emissziós szinképelemző vándorgyűlésen, háromnapos tanácskozáson két szekcióban 25 előadás hangzott el. a záróülésen dr. réti pál, a műszaki tudományok kandidátusa foglalta össze a tanácskozás határozatait. a vándorgyűlés felhívja az iparikormányzat és az országos műszaki fejlesztési bizottság figyelmét, hogy a gyárak minőségellenőrző, anyagvizsgáló műszer- és gépparkja sürgős korszerűsítésre szorul. egy másik határozatban a gyűlés résztvevői leszögezték, hogy jóformán teljesen hiányoznak legnagyobb gyárainkban is azok a korszerű berendezések, amelyekkel a modern anyagvizsgálat elvei szerint egyáltalán vizsgálni lehetne, s amely vizsgálatok segítségével a korszerűen méretezett gépelemeket lehetne gyártani. a vándorgyűlés állástfoglalt amellett, hogy a hazai anyagvizsgáló gépgyártást összhangba hozva a hazai fejlett híradástechnikai és elektromos ipar lehetőségeivel, kezdjék meg korszerű elektronikus szabályozású és vezénylésű berendezések előállítását. /mti/

--

bb 43. szot - küldöttség utazott bulgáriába

i hi/gk csm fm

1963. szeptember 7.

a bolgár szakszervezetek központi tanácsának meghívására brutyó jánosnak, az mszmp politikai bizottsága póttagjának, a szot főtitkárának vezetésével baráti látogatásra bulgáriába utazott a szot küldöttsége. a delegáció bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, valamint az elnökség több tagja.
/mti/

--

13.05/- szb

-25-

kk

a szerkesztőségek figyelmébe !

a mai bb.31. sz. hír / 20.000 új üzemi tanács tag ... 1. folyt. /
utolsó bek. 4. sorában a szöveg helyesen a következő:
..... a minisztertanács - szót vándorzászlójával, illetve ...

/ mti/

bb 45. olcsóbb lett a vöröshagyma és a fokhagyma

i n-j./j csm ká

1963. szeptember 7.

a nagyvásártelepre szombaton 95 vagon és 224 tehergépkocsi
áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 21 vagon
ékezési burgonya, 8 vagon vöröshagyma, 6 vagon fejeskáposzta,
1 vagon kelkáposzta, 10 vagon zöld és fehér paprika, 3 vagon
paradicsom, 1 vagon főzötök, 1 vagon vegyes zöldség, 2 vagon
vegyes gyümölcs, 4 vagon alma, 7 vagon szilva, 1 vagon szőlő,
20 vagon görögdinnye, 1 vagon őszibarack, 1 vagon citrom, 6 vagon
tojás és 2 vagon vágott baromfi.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállala-
tata szombaton mérsékelte a vöröshagyma és a fokhagyma fogyasztói
árát. a vöröshagymát kilónként 2-2.60, a fokhagymát 7.40-9.60
forintért hozták forgalomra. /mti/

bb 46. megkezdtek az őszi buza vetését heves és somogy megyében

vid j csm ká

1963. szeptember 7.

heves megyében az elmúlt napokban meggyorsultak az őszi
betakarítási és vetési munkálatok. mintegy 70.000 holdon meg-
kezdődött a kukorica törése, burgonyából meggyezerte több mint
1500 holdról takarították be a termést. a hét végén arózs,
valamint az őszi árpa mellett megkezdtek a buza vetését is. a
füzesabonyi járásban 115 holdon került földbe az őszi buza.

somogyban az osztópáni győzelem termelészövetkezet ha-
tárában indultak meg a buzavető gépek. az autonómia-fajta olasz
buzából eddig 160 holdon került földbe a mag. /mti/

13.14/- szb

-26-

bb 48. tiszt és tisztihelyettes avatás a szolnoki repülőtiszt
iskolában

i vt/tné csm zs

1963. szeptember 7.

első alkalommal rendeztek tiszt- és tisztihelyettes
avató ünnepséget szolnokon, a kilián györgy repülőtiszt iskolá-
ban. az ünnepségen megjelent czinege lajos vezérezredes, hon-
védelmi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja,
kaszás ferenc vezérőrnagy miniszterhelyettes és a honvédelmi
minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt oláh
györgy a megyei tanács vb. elnöke, kapás rezső a városi tanács
vb. elnöke, kökény istván és váczy sándor, a megyei pártbizott-
ság titkárai, s a csapatzászlót adományozó üzem, a tiszamenti
vegyiművek dolgozóinak képviselőjében mucsányi jános párttitkár.
résztvettek az avató ünnepségen a társ fegyveres testületek
képviselői, valamint az új tisztek és tisztihelyettesek szülei,
hozzátartóztói is.

a honvédelmi miniszter parancsának felolvasása után brassói
tivadar alezredes, az iskola parancsnoka mondott beszédet. az
ünnepség az új tisztek és tisztihelyettesek egységeinek disz-
menetével ért véget.

az avatást követő diszebéden czinege lajos honvédelmi minisz-
ter mondott pohárköszöntőt. /mti/

bb 51. bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes

tné szb vg

1963. szeptember 7.

szombaton az őszi bécsi nemzetközi vásár alkalmából ausztriába
utazott. bacsoni jeno miniszterhelyettest elkísérte rédei jeno
a magyar kereskedelmi kamara alelnöke. /mti/

13.25/- szb

-27-

Handwritten signature

Handwritten signature

bb 47. időjárásjelentés

hmé csm

1963. szeptember 7.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 7-én szombaton délben :

a nappali legmagasabb hőmérséklet vasárnap 16-20 fok között

az atlanti óceán északi térségéből származó levegő ma hajnalra már csaknem egész Európát elárasztotta és északra fordította az időt.

hazánkban tegnap az éjjeli és hajnali esők, zivatarok után délelőtt felszakadozott a felhőzet, és néhány órára ki-
sültött a nap. a hőmérséklet északnyugaton 21-24, máshol 25-28 fokig emelkedett. este északnyugat felől a tengeri levegő újabb hulláma árasztotta el az országot és előrehaladása során, főleg délben, nagy esőket, zivatarokat okozott. az esőből csak az északi hegyvidék és közvetlen környezete maradt ki. a heves zivatarokra jellemző három, legnagyobb esőmennyiséget mohácson, mezőberényben és orosházán mértek, ahol jégesővel együtt rövid idő alatt 55-56, illetőleg 65 mm. víz zuhogott alá. éjszaka délen 17-18, máshol 13-16 fokig hűlt le a levegő.

ma délelőtt országszerte borult és a dunántul északi felének kivételével e esős az idő.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 20,1 fok volt, a sokévi átlagnál 1,5 fokkal magasabb.

budapesten szombaton délben 12 órakor a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok.

várható időjárás vasárnap estig: hűvös, túlnyomóan felhős jellegű idő, sok helyen újabb esővel. többfelé élénk északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap: 16-20 fok között.

a duna vízállása 293 cm./mti/
--

13.30

- 28 -

bb 49. szokatlanul nagy arányú szeptemberi jégverés a szegedi járásban - súlyos jégkárok szolnok megyében

vid j csm ká

1963. szeptember 7.

a bács megye felett átvonuló vihar pénteken elérte csongrád megye egy részét, a szegedi járás területét. emberemlékezet óta nem volt példa szeptemberben ilyen arányú jégverésre. tyuktojás nagyságú jégdarabok pásztázták domaszék, zákányszék, mórhalom, ásothalom, szatymaz határát, s csak téli almából 60 vagon kiváló minőségű gyümölcsöt tett tönkre a zivatar. a szőlőtermés 50-80 százaléka is megsemmisült, s tetemes kár keletkezett a fűszerpaprika-ültetvényekben is.

a vihar által érintett területeken a károk felmérésével egyidőben intézkedtek a termelészövetkezetek megsegítéséről is. a csongrád megyei mék tárgyalásokat folytat üzemekkel és vállalatokkal, hogy a jégeső által összezuzott 6000 mázsa almát gyümölcsle gyártására vegyék át. a több ezer mázsányi jégverte szőlőt is ipari célokra dolgozzák fel. a vihar által sújtott közös gazdaságok egyébként biztosították a termést, így veszteségeik túlnyomó része megtérül.

szolnok megye területét 5-ről 6-ra virradó éjszaka jéggel és szelviharral kísért felhőszakadás érte. voltak olyan területek, elsősorban a nagyunságban, ahol ezen az éjjelen 60-80 milliméter csapadék hullott. kunhegyes határában 250 holdon pusztított a jég: 210 hold kukoricát és 40 hold lucernát tépázott meg. kenderesről 100 százalékos jégkárt jelentettek./mti/
--

bb 50. érdemes és szükséges továbbfejleszteni a nagy hagyományokkal rendelkező magyar és bolgár kertészeti termelést - daszkalov akadémikus nyilatkozata

i ie szb ká

1963. szeptember 7.

az önálló kertészeti szakoktatás jubileumi ünnepeit alkalmából hazánkban tartózkodik n. daszkalov, a világhírű bolgár tudós és növénynevelő, a bolgár tudományos akadémia elnöke. az mti munkatársa megkérdezte daszkalov akadémikust: milyen újabb eredményeket ért el, milyen terveket tűzött ki a bolgár kertgazdálkodás, s véleménye szerint milyen lehetőségek vannak a hasonló adottságokkal rendelkező Bulgária és Magyarország ilyen irányú együttműködésére?

/folyt.köv./

13.35

- 29 -

bb 50. /érdemes és szükséges...1. folyt./- szb

- a kgst keretei igen jó lehetőségeket nyújtanak ahhoz, hogy a megfelelő feltételekkel rendelkező országok gyors ütemben és nagy mértékben fejlesszék kertészeti termelésüket - hangzott a válasz. a szovjetunió, továbbá a kertgazdálkodáshoz kedvezőtlen természeti adottságu más kgst-országok máris hatalmas felvevő piacot jelentenek, s az életszínvonal további növekedésével ezek még jelentősen bővülni is fognak. ez pedig azt jelenti, hogy mind Magyarországon, mind Bulgáriában érdemes és szükséges továbbfejleszteni a kertészeti termelés nagy hagyományait, kihasználni az ezekhez a kultúrákhoz kiválóan alkalmas éghajlati és talaj-adottságokat.

- ami Bulgáriát illeti, a párt és a kormány az utóbbi években igen nagy gondot fordított, s fordít most is a kertészet fejlesztésére. az 1961-1980-ig terjedő huszéves tervben a zöldségtermelést kétszeresére, a gyümölcsstermelés pedig négyszeresére növeljük. ennek a programnak megfelelően fejlődnek és szép eredményeket érnek el az egyes termelési ágak szaktudományai is. számos új növényfajtát és hibridet állítottunk elő, így például a Magyarországon is jól ismert no 10 x bizon-nál sokkal jobb delicatessa és triumph paradicsomot, az affuz ali-nál egy hónappal korábban érő „thrákiai muskotály”, és „dunai muskotály”, csemegeszőlőket. az új zöldség- és gyümölcsfajtáknál a nagy termőképesség és a korai érés mellett a jó szállíthatóság a fő követelmény. az utóbbi esztendőben ugyanis évente mintegy 240 000 tonna paradicsomot és 180 000 tonna csemegeszőlőt szállítottunk külföldre, s exportunkat természetesen tovább kívánjuk fokozni.

- országainkban egyébként nemcsak arra van lehetőség - folytatta daszkalov akadémikus -, hogy tekintettel az óriási felvevő piacokra, párhuzamosan bővítsük a termelést, hanem arra is, hogy bizonyos mértékig megosszuk egymás között a feladatokat. éghajlatunk, hagyományaink és más adottságaink, bár igen hasonlóak, de nem teljesen azonosak, ezért az a helyes és előnyös, ha mindkét ország elsősorban speciális lehetőségeit hasznosítja.

- a két ország mezőgazdasági-kertészeti együttműködésére más téren is van lehetőség. elsősorban a tudományos kutatásban, ami több témában már meg is kezdődött. így például a heterózis-paradicsom nemesítés, az üvegházi hajtás, a tápoldatos növénytermesztés, valamint a csemegeszőlőtermelés és az erózió-védelem kérdéseiben cserélik ki tapasztalataikat a bolgár és a magyar kutatók, s hasznosítják is egymás eredményeit.

daszkalov akadémikus befejezésül elmondotta, hogy a specialista szakemberek képzésére igen jó formának találja a felsőfokú technikumokat, s jövőre - nagyrészt a magyarországi tapasztalatok alapján - Bulgáriában is létrehozna két ilyen intézményt.
/mti/

13,55!s

- 30 -

bb 52. egyetemi tanévnyitó debrecenben

vid/fm /tné csm fm

1963. szeptember 7.

a debreceni orvostudományi egyetemen szombaton tartották a tanévnyitó ünnepséget. az orvosképzésben nagymultu városban ezúttal a 91. szemesztert kezdik a hallgatók, akiknek létszáma „orvostanhallgatói csúcst”, jelent debrecenben : 972 hallgatója van az egyetemnek. az első évesek száma: 184, - ami szintén az eddigi legmagasabb létszám.

az ünnepségen megjelent dr. Kovacsics János az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője, dr. Juhász Pálnak, a debreceni orvostudományi egyetem új rektorának megnyitóját az első évesek eskütételét következett. majd dr. Ladányi József egyetemi tanár, rektorhelyettes beszámolt arról, hogy az egyetemen - az előző évek 6-7 hallgatójával szemben az új tanévben 26 hallgató kap népköztársasági ösztöndíjat első - és másodfokon. ezt az ösztöndíjat csak kitűnő és jeles tanulmányi előmenetelű hallgatók kapják, akik a tudományos munkában is közreműködnek. dr. Szodoray Lajos egyetemi tanár, tudományos rektorhelyettes beszámolójában megemlítette, hogy az 1962-63-as tanévben 42 pályamunkát díjaztak.

x x x

ugyancsak szombaton tartotta tanévnyitóját a debreceni tanítóképző intézet is, ahol 65 elsőéves hallgató tett fogadalmat. a tanévet Osváth István igazgató nyitotta meg. a debreceni tanítóképző intézet 220 hallgatóval kezdi a tanévet. / mti/

bb 53. dr. Országh László debreceni egyetemi tanár new-yorkba utazott

i vid/fm csm fm

1963. szeptember 7.

dr. Országh László egyetemi tanár, a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetem germanisztikai tanszékének vezetője new-yorkba utazott. dr. Országh Lászlót az egyesült államok egyik legnagyobb tudományos szervezete, az American Council of Learned Societies hívta meg tanácsadónak az angol vezérnyelvű világszótár készítéséhez. /mti/

14.08

- 31 -

Per

bb 54. tovább tökéletesítik a balatoni meteorológiai
szolgálatot - bemutatták az ultrarövidhullámu széljelző
készüléket

vid sze szb ká

1963. szeptember 7.

siófokon szombaton befejeződött a magyar meteorológiai
társaság 9. vándorgyűlésének tudományos ülészsaka, amelyen
a balatoni meteorológiai szolgálat tudományos problémáit vi-
tatták meg. a szakemberek előadásai és felszólalásaikban
hangoztatták, hogy a balatoni meteorológiai szolgálat tökéle-
tesítése az idegenforgalom, az üdülőhálózat és a vízisport
fejlődésével egyre fontosabbá válik. az idei nyáron egy éjsza-
kai vihar kivételével minden esetben sikerült veszély előtt
idejekorán riasztani a közönséget és közvetlenül a viharok
miatt nem történt szerencsétlenség. a viharjelző szolgálat meg-
bízhatóságának növelésére terepklimatológiai vizsgálatokat vé-
geznek és kisebb területeket is figyelemmel kísérik. a tervek
szerint tovább bővítik a jelzőhálózatot. a vándorgyűlés alkal-
mával bemutatták a szakembereknek az ultrarövidhullámu automa-
tikus széljelző készüléket. ezzel az önműködő szélirány- és
erősségjelzővel a balaton vidékén is tovább javítható a meteo-
rológiai szolgálat. a vándorgyűlésen foglalkoztak orvos-meteo-
rológiai kérdésekkel is. hangoztatták, hogy a balatoni vendég-
sereg egy része nem ésszerűen használja ki a balaton előnyeit.
a mértéktelen napozás hátrányairól szólva javasolták, hogy fo-
kozni kell a felvilágosító munkát és a nyaralóvendégeket üdü-
lésük megkezdése előtt ki kell oktatni a balatonnal kapcsola-
tos egészségügyi tudnivalókról.

a vándorgyűlésen ezenkívül repülésbiztonsági és agrometeo-
rológiai kérdésekkel is foglalkoztak. /mti/
--

bb 55. kivilágítatlan szekérnek rohant és életét vesztette
egy motorkerékpáros

vid fm/tné szb fm

1963. szeptember 7.

g. papp sándor nyirábrányi lakos szeptember 5-én este egylo-
vas kivilágítatlan szekérével vámospércs felől hazafelé hajtott.
a motorkerékpárral ugyancsak hazafelé tartó ármos lajos nyiráb-
rányi pedagógus nem vette észre a kivilágítatlan fogatot és be-
lehajtott. ármos lajost koponyaalapú töréssel a vámospércsi or-
vosi rendelőbe szállították, ahol sérüléseibe belehalt. g. papp
sándor nem állt meg, hanem hazahajtott, s lakása előtt a kerék-
nyomokat elverte, hogy azt a látszatot keltse, mintha ki sem
mozdult volna otthonról. g. papp sándort előzetes letartóztatás-
ba helyezték. /mti/
--

bb 57. megnyilt göldner tiber festőművész kiállítása

ol/j szb fm

1963. szeptember 7.

szombaton kiállítás nyílt göldner tiber festőművész alko-
tásaiból a képcsarnok vállalat lenin köruti derkovits gyula ter-
mében. dr. meák sári műtörténész mondott megnyitó beszédet. a
kiállításon a művész 33 alkotása - zömmel tájképei - láthatók.
/mti/
--

bb 56. tanévnyitó ünnepség a budapesti műszaki egyetemen

t vt/hné szb zs

1963. szeptember 7.

a budapesti műszaki egyetem aulájában szombaton tartották a
tanévnyitó ünnepséget, amelyen megjelent ilku pál, művelődésügyi
miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja, dr. horgos
gyula kohó- és gépipari miniszter, dr. lévai andrás nehézipari
miniszterhelyettes és kanczler gyula, a 11. kerületi pártbizott-
ság első titkára.

az ünnepség résztvevőit, - köztük az 50, 60 és 65 évvel ez-
előtt oklevelet szerzett mérnököket, s az új első éveseket -
dr. elek tiber rektorhelyettes üdvözölte, majd horváth ferenc-
nek, a madách színház művészének szavalata után dr. gruber józsef
rektor mondott beszédet.

- kormányzatunk sokat tesz azért, hogy egyetemünk valóban be-
tölthesse azt a szerepét, amelyet legjobb elődeink csak elképzel-
tek. ezt bizonyítják az új épületek, a korszerűsödő laboratóriu-
mok, az évről-évre gazdagodó műszer- és géppark - hangsúlyozta.
a felvételi keretszámok emelésével - a 8. pártkongresszus ha-
tározatainak megfelelően - a korábbi éveknél is tágabbra nyitot-
tuk az egyetem kapuit a tanulni vágyó, tehetséges fiatalok előtt.
ennek eredménye, hogy a 6100 jelentkezőből 2700-at vettünk fel,
1300 hallgatót nappali, s csaknem 1400-at az esti, levelező és
üzemi tagozatokra. a kedvezmények, az új ösztöndíjra, tandíjra
és szociális támogatásra vonatkozó rendelkezések sokat könnyíte-
nek a szülők terhein, s ugyanakkor lehetőséget nyújtanak arra,
hogy - megfelelő eredmény esetén - a hallgatók optimális felté-
telek között, anyagi gondoktól mentesen tanulhassanak.

ezután bozsó lászló, az egyetemi pártbizottság titkára és
főcse lajos, a kisz-bizottság titkára mondott beszédet, majd a
kari dékánok méltatták az arany-, gyémánt- és vasdiplomával most
kitüntetett 50, 60, illetve 65 évvel ezelőtt oklevelet szerzett
idős mérnökök munkásságát. a 30 kitüntetett közül citronyi já-
nos és haraszi sándor gépészmérnökök vasdiplomát, 11 társuk
gyémánt-, 17 mérnök pedig aranydiplomát kapott.

a megtisztelő elismerésért a kitüntetettek nevében dr. vásár-
helyi lászló aranydiplomás vegyészmérnök mondott köszönetet.
/mti/
--

14.39/- szb

-33-

Lk

bb 58. kitüntetések

te csm zs

1963. szeptember 7.

a népköztársaság elnöki tanácsa kadosa páál kossuth-díjas zeneszerzőnek, a magyar népköztársaság érdemes művészenek, művészi munkássága elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság kiváló művésze: rigó magda operaénekesnőnek és laczó istván operaénekesnek, a magyar állami operaház tagjainak, művészi munkásságuk elismeréséül, nyugalombavonulásuk alkalmából a magyar népköztársaság érdemes művésze címet adományozta.

a kitüntetéseket szombaton dobi istván az elnöki tanács elnöke nyújtotta át, jelen volt a kitüntetések átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese és baranyi gyula, az mszmp kb. osztályvezetőhelyettese.

ugyancsak szombaton adta át az elnöki tanács elnöke kollár páálnak, a szegedi zeneművészeti szakiskola igazgatójának eredményes munkássága elismeréséül, nyugalombavonulása alkalmával a szocialista munkaért érdemérem kitüntetést. / mti/

--

bb 59. ezer munkás tanul a diósgyőri dolgozók üzemi általános iskolájában az idei tanévben

vid/szf/lk csm -cz

1963. szeptember 7.

három év óta működik már, a lenin kohászati művek segítségével a diósgyőri dolgozók üzemi általános iskolája. az intézmény igen jól ellátja feladatát. három év alatt több mint ezer idős dolgozó szerezte meg benne a nyolc általános iskola vég bizonyítványát, az idei tanévben az iskola vezetősége, nevelőkara újabb módszerekkel könnyíti a dolgozók tanulását. a megfelelő előképzettséggel rendelkezőknek - az ugynevezett két tantárgyas oktatás bevezetésével - lehetővé teszik, hogy a 7. és a 8. osztályt egy év alatt vegezhessék el. a tananyag gyorsabb és jobb elsajátítására megvalósítják az oktató-filmek rendszeres vetítését.

az idei tanévben, melynek megnyitó ünnepségét szombat délután tartották a lenin kohászati művek bartók béla művelődési házában, a beiratkozott hatszázötven új tanulóval együtt minden eddiginél több, kereken ezer diósgyőri üzemi munkás tanul az iskolában. / mti/

--

14.34/- szb

~~14~~

34

kek

bb 61. veszélyes pinceomlás pécsett - ,, földbelátó ,, műszerrel kutatják a régi pincelabirintust

vid/szf/lk csm szf

1963. szeptember 7.

pécs alatt - váltakozó mélységekben - valóságos földalatti pince labirintus terjeszkedik. a régi pincék száma meghaladja az ezret, hosszúságuk tíz kilométerekben mérhető. a labirintus nincs teljesen felderítve, ezért sokszor kellemetlen meglepetésekkel szolgál. az elmúlt napok eszései hatására például beszakadt a pécs középpontjaként számoltartott jókai tér. a három-négy méter átmérőjű és körülbelül ugyanilyen mélységű lyukat alig tömték be, közvetlenül mellette - szerencsére az éjszaka folyamán és még a munkák teljes befejezése előtt - újabb hasonló átmérőjű, de most már hat-hét méter mélységű pinceomlás következett be. ez már tetemes kárral is járt: a jókai tér 11-es számú emeletes ház közepe megrogyant, a falon veszélyes repedések keletkeztek. a házat, melyet aláducolnak valószínűleg részlegesen ki kell üríteni.

az újabb, veszélyessé válható omlások elkerülése céljából felderítik a jókai tér, pécs egyik legrégebb városrészének, pincelabirintusát. mivel a sokszázéves pincék egy részét korábban elfalazták és ez felderítésüket nehezíti, a kutatásban felhasználják masszív dénesnek, a mecseki szénbányászati tröszt geofizikus mérnökének ,, földbelátó ,, találmányát: a földalatti üregeket pontosan kimutató geoelektromos ellenállásmérőt. / mti/

--

bb 62. magyar könyv sikere lipcsében ,, a világ legszebb könyvei ,, kiállításon

1 bi/tr csm fm

1963. szeptember 7.

Lipcsében az őszi könyvvásáron ünnepélyesen átnyújtották ,, a világ legszebb könyvei ,, kiállítás díjait. a kiállításon 22 ország 1962-ben megjelent legszebb könyveit mutatták be. az aranyérmes az építkezés acélból című svájci műszaki könyv nyerte. ezüstéremmel díjazták a goszlitzai szovjet kiadó illusztrált kuprin-kiadványát. a helikon könyvkiadó magyarországi corvinák című kiadványát bronzéremmel tüntették ki. a mű iránt, amely rövidesen német, angol, francia, olasz, és lengyel nyelven is megjelenik, nagy az érdeklődés a lipcsei könyvvásáron. / mti/

--

15.--/- szb

~~15~~

kek

bb 60. a nemzetközi munkásosztály támogatásával fokozza szabadságharcát a spanyol nép - sebastian zapirain nyilatkozata

1 hi/gk csm zs

196. szeptember 7.

a spanyol nép szabadságharcát továbbra is élénk figyelemmel kíséri a világ haladó közvéleménye. a spanyol országban végbemenő politikai eseményekről, a most zajló bányászsztrájkokról a spanyol nép iránti nemzetközi szolidaritás eredményeiről halász István az mti munkatársa tájékoztatást kért a hazánkban tartózkodó sebastian zapiraintól, a spanyol kommunista párt központi bizottságának tagjától, aki a következőket mondta:

- a spanyol nép a mostani időszakban fokozza elszánt harcát a fasiszta kormány, a tőkés kizsákmányolók és a francoista szakszervezetek ellen. - aszturiában például egyre nagyobb tömegeket mozgósító bányászsztrájk bontakozik ki, amelynek politikai céljai is sokkal határozottabbak, mint a múlt év tavaszán, ugyanitt lezajlott megmozdulásoké voltak. a sztrájkolók ma már nem csupán a bérek emelését, az igen alacsony életszínvonal javítását sürgetik, hanem egyre erőteljesebben adnak hangot az egész spanyol nép politikai jellegű követeléseinek is. ezek között szerepel például, hogy bocsássák haza a múlt évi sztrájkok miatt büntetésből más vidékre telepített munkásokat, gondoskodjanak teljes erkölcsi és anyagi kártalanításukról: biztosítsák a munkásosztály alapvető politikai jogait, a gyülekezési szabadságot és követeléseinek hatásosabb érvényesítésére a munkabeszüntetés jogát. a sztrájkolók el akarják érni azt is, hogy a mostani, fasiszta jellegű szakszervezetek helyett létrehozassák a munkásérdekek védelmére egyedül hivatott, független, osztályharcos szakszervezeteiket.

a harc egyre élesebb. a kormány a legdurvább eszközöktől sem riad vissza, hogy megtörje a bányászok ellenállását. le - tartóztatják a sztrájkolókat, börtönbe vetik a megmozdulások szervezőit, a rendőrségen pedig kegyetlenül megkínózzák a foglyokat. a kíméletlen terror célja a munkásság erejének megtörése, a demokratikus jogaikért, szabadságukért harcoló tömegek megfélemlítése.

- franco kormányának a megtorló intézkedések végrehajtásában ezúttal is hű szövetségesek a bányavállalatok. a kormány és a tőkés a bányász családok kiéheztetésével akarják munkára kényszeríteni a dolgozókat.
/ folyt.köv./

15.15/n

-36-

MAJ

bb 60. / a nemzetközi munkásosztály ...1.folyt/csm

- a munkásszolidaritás azonban most sem engedi, hogy a dolgozók igazságos harcát eltiporják. spanyolország népe bátran kiáll a sztrájkolók mellett. az ország számos részéről érkezik anyagi segítség a bezárt bányák dolgozóinak, s különböző szakmák munkásai szolidaritási tüntetéseket szerveznek bilbaóban, ferrolban és más városokban.

- a világ haladó közvéleménye is számtalan formában kifejezésre juttatja, hogy elítéli franco rendszerét. európa számos országából küldtek tiltakozást a spanyol diktátor kormányához a munkásságot sujtó terror miatt, olaszországban és franciaországban munkabeszüntetésekkel adták kifejezést a dolgozók a sztrájkoló bányászok iránti együttérzésüknek. szolidárisak a spanyol dolgozókkal a legnagyobb szakszervezeti központok, köztük a szakszervezeti világszövetség, a keresztény szakszervezetek nemzetközi szövetsége és a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetsége.

- a franco-diktatura elleni harc eredményes folytatásában döntő jelentőségű az az anyagi támogatás, amelyet a különböző országok munkásosztálya nyújt a spanyol népnek. testvéri együttérzésük kifejezésével egyidejűleg jelentős összegeket küldtek a sztrájkoló bányászok megsegítésére a szovjetunió és több népi demokratikus ország dolgozói, a svéd munkások és más nyugati országok szakszervezetei. nagyra értékeljük a magyar dolgozók szolidaritási mozgalmát is, amelynek szintén az a célja, hogy az erkölcsi és politikai segítségnyújtáson kívül, anyagilag is támogassa népünket szabadságharcát. meggyőződésünk, hogy erre a testvéri segítségre a jövőben is biztosan számíthatunk, - fejezte be nyilatkozatát sebastian zapirain. /mti/

--

se

15-30/n

-37-

bb 64. tüzeset a gyógyszerértékesítő vállalat raktárában

hné vm zs

1963. szeptember 7.

a hatodik kerület majakovszkij utca 12 szám alatti gyógyszerértékesítő vállalat központi raktárában tűz ütött ki. a raktárban tárolt kész gyógyszerekben és gyógyszer alapanyagokban körülbelül 20.000 forintos kár keletkezett. sérülés nem volt. a vizsgálat tart. /mti/

- . . -

bb 65. baleset - kávéfőzés közben

k vm zs

1963. szeptember 7.

a budagyöngye piacnál lévő fodrászüzletben balázs károly 45 éves fodrász kisiparos kávé akart főzni, miközben egy literes üveg denaturált szesz kicsuszott a kezéből. a földre kiömlött szesz meggyulladt. balázs károly és az üzletben tartózkodó turányi ernőné 34 éves műszerész, budapesti lakos másodfoku égési sebeket szenvedett. állapotuk súlyos, nem életveszélyes. /mti/

- . . -

bb 66. az indiai köztársaság elnökének köszönő távirata dobi istvánhoz

k küm vm hné zs

1963. szeptember 7.

s. radhakrishnan, az indiai köztársaság elnöke, táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének azokért a jókívánságaiért, amelyeket 75. születésnapja alkalmával kifejezett. /mti/

- . . -

bb 68. jelentkezzenek a károsultak

hné vm

1963. szeptember 7.

rendőri eljárás indult papp istván 34 éves, büntett előéletű, kazincbarcikai lakos ellen, sorozatos lopás miatt. az eddigi megállapítások szerint 1963 május és augusztus között a munkásszállásokon /budapest, tizenharmadik kerület, kartács utca 22, budapest, tizennegyedik kerület, dózsa györgy ut 1. és miskolcon/ munkatársait meglopva. a tizenharmadik kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat, akik még nem tettek feljelentést papp istván ellen, hogy jelentkezzenek, budapest, tizenharmadik kerület, teve utca 6. második emelet 204 számú helyiségben. telefon 205-810, 105 mellék. /mti/

- . . -

15.49/n

-38-

bb 63. országos eső, lehülés a déli és nyugati légtömegek birkozásából - lényegesen javulást egyelőre nem várhatunk

i cs/tr/m/cz

1963. szeptember 7.

a kárpát medence ismét az ellentétes időjárási hatások útjába került: a földközi tenger térségében nemrég kialakult úgynevezett mediterrán ciklon meleg, a nyugatról hullámokban érkező frontbetörések viszont hűvös atlanti levegőt szállítanak hazánk fölé. az első nagyobb összeütközések már pénteken csaknem az egész országban esőzéseket okoztak, a déli vidékeken nagy zivatarok zajlottak. a meteorológiai megfigyelők siklós határában 22, kiskunhalason 27, baján 32, bácsalmáson 39, a misinatetón 42 és orosházán 65 milliméter csapadékot mértek. az ország más tájain szombat reggelig általában 10 milliméteren aluli csapadékmennyiség hullott. szombaton elsősorban a dunántul északnyugati, valamint a tiszántul észak-keleti vidékein voltak nagyobb zivatarok, záporok.

az esőzések nyomán észrevehetően lehült a levegő. míg pénteken a dunántulon 20-26, keleten 25-29 fokot mutattak a hőmérők, a szombati maximumok márcsak az ország keleti és déli felében érték el a 20 fokot és csupán a déli területeken emelkedtek helyenként 23-24 fokig. a balaton vize a két nap előtti 22 fokról 20 fokra hült le.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a légtömegek ütközése a hűvös óceáni levegő térhódítására vezetett, sőt már a mediterrán ciklon áramoltatta levegő is hűvösre vált. mivel a frontok igen lassan mozognak, ismétlődő esőzésekre kell számítaniuk. valószínűnek látszik, hogy az eddig csendes északi, észak-keleti szél vasárnapra megélénkül. a maximumok vasárnap előreláthatólag 16-20 fok körül alakulnak ki. az időjárási fordulattal most már valószínűleg bucsuznunk kell az igazi nyárias melegektől, s a hűvös szelekkel, esőssel már az ősz üzenet. /mti/

- . . -

bb 69. „bulgária művészete az ókortól napjainkig,, címmel kiállítás nyílt a nemzeti galériában

t s/gk/m/fm

1963. szeptember 7.

bulgária felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából a kulturális kapcsolatok intézete „bulgária művészete az ókortól napjainkig,, címmel kiállítást rendezett a nemzeti galériában. /folyt.köv./ 16.00/n

-39-

le

bb 69. /,,bulgária ... 1. folyt./ m

több mint 300 műtárgy, képző- és iparművészeti alkotás szemlélteti a bolgár művészet kialakulását és fejlődését az idősámítá-sunk előtti 4. évezredtől a 20. századig.

a szombati megnyitó ünnepségen lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes mondott beszédet.

- nagy öröm számunkra - hangsúlyozta -, hogy moszkva, lenin-grád és varsó után mi is megismerhetjük a bolgár kultúra leg-régibb emlékeit, valamint a felszabadult bolgár nép alkotó mű-vészeinek legszebb munkáit. ez a kiállítás is elősegíti, hogy a két nép még jobban megismerje egymást és baráti kapcsolatait tovább erősítse.

utána jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete mondott beszédet.

a megnyitáson megjelent rónai sándor, az mszmp politikai bi-zottságának tagja, darabos iván, az mszmp központi bizottságá-nak osztályvezetője és erdélyi károly külügyminiszterhelyet-tes. ott volt a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kap-csolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint a tudomá-nyos és kulturális élet számos más képviselője is. az ünnepségen résztvett a budapesti diplomáciai képviselők több tagja. /mti/

bb 72. koszoruzási ünnepség a bolgár hősök harkányi emlékművé-nél - magyar-bolgár barátsági est pécssett

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 7.

bulgária felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából szom-baton harkányban megkoszorúzták a bolgár hősök emlékművét. a budapesti bolgár nagykövetség nevében dr. marin kaszavetov el-ső titkár és ivan ivanov a nagykövetség munkatársa, a baranya megyei párt- és állami szervek képviselőjében novics jános, a megyei pártbizottság titkára és vértés tiber, a megyei tanács vb. titkára koszorúzott. a siklósi járási tanács és harkány község képviselői ugyancsak koszorút helyeztek el az emlékmű talapza-tán.

pécssett, a városi művelődési házban magyar-bolgár barátsági estet rendezett a hazafias népfront pécsi városi bizottsága. dr. kolta jános, a dunántúli tudományos intézet igazgató-helyet-tese mondott ünnepi beszédet. /mti/

16.05/n

-40-

bb 70. magyar államférfiak üdvözlő távirata bulgária felsza-badulásának 19. évfordulójára

gk/m/zs

1963. szeptember 7.

todor zsvikov elvtársnak, a bolgár kommunista párt központi bizottság első titkárának, a bolgár népköztársaság minisztertanácsa elnöké-nek,

dimitr ganev elvtársnak, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének,

s z ó f i a ,

kedves elvtársak!

bulgária felszabadulásának 19. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-pa-raszt kormány, hazánk egész népe és a magunk nevében forró, testvéri üdvözlőnköt küldjük önöknek és az egész bolgár népnek.

népünk szívből örvend azoknak a történelmi változásoknak, amelyek az elmúlt 19 esztendő alatt a politikai, gazdasági és kulturális élet sokoldalú fejlődése nyomán az önök hazájában végbementek. a szocializmust építő bolgár nép lelkes alkotó munkájával alig két évtized alatt egész történelmi korszak feladatait végezte el. ezek a sikerek jelentősen erősítik a bolgár népköztársaságot, s vele együtt a szocialista orszá-gok egész közösségét.

szívből kívánunk önöknek és az egész bolgár népnek újabb sikereket a szocialista bulgária további felvirágoztatásáért, a népek békéjéért, a különböző társadalmi rendszerű államok közötti békés egymás mellett élés lenini elveinek követke-zetes alkalmazásáért folytatott tevékenységükben.

éljen és szüntelenül erősödjék a magyar és a bolgár nép hagyományos, testvéri barátsága, országaink gazdagon gyümöl-csöző szocialista együttműködése.

dobi istván,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke,

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első tit-kára, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

/folyt.köv./
16.12/n

ff

x x x

-41-

fe

bb 70. /magyar ... 1. folyt./ m

péter jános külügyminiszter ivan basevhez, a bolgár népköztársaság külügyminiszteréhez küldött üdvözlő táviratot, a szot elnöksége a bolgár népköztársaság szakszervezetei központi tanácsának elnökségét, a kisz központi bizottsága pedig a dimitrovi kommunista ifjúsági szövetséget üdvözölte táviratban az évforduló alkalmából. /mti/

...-

bb 77. subandrio asszony látogatásai

k ms/gk/m/zs

1963. szeptember 7.

dr. doleschall frigyes egészségügyi miniszter pénteken ebédet adott dr. n. subandrio asszony, az indonéz külügyminiszter felesége, egészségügyi miniszterhelyettes tiszteletére a gundel étteremben. az ebéden jelen volt dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese, szarka károly külügyminiszterhelyettes, dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes, garai róbert, magyarország indonéziai nagykövete, ortutay zszsa, a magyar nők országos tanácsának titkára. résztvett az ebéden sarino mangunpranoto budapesti indonéz nagykövet is. délután fehér lajosné teán látta vendégül subandrio asszonyt.

szombaton subandrio asszony hivatalában felkereste vass istvánt, az országgyűlés elnökét. a látogatáson jelen volt dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes, garai róbert nagykövet, bodonyi pálné, a budapesti nőtanács titkára, valamint sarino mangunpranoto indonéz nagykövet. a baráti eszmecsere után vass istvanné, az országgyűlés gobelintermében ebédet adott subandrio asszony tiszteletére, amelyen a látogatókon kívül résztvett péter jános külügyminiszter, dr. doleschall frigyes egészségügyi miniszter, dr. simonovits istván, az egészségügyi miniszter első helyettese és szarka károly külügyminiszterhelyettes.

szombaton subandrio asszony több egészségügyi intézményt is meglátogatott. felkereste az országos vérellátó szolgálat központját és a medimpex külkereskedelmi vállalatot, s megtekintette az országos korányi tbc intézetet is. /mti/

...-

16.20/n

-42-

bb 67. a jugoszláv külügyminiszter átutazott budapesten

k küim vm hné zs

1963. szeptember 7.

kocsa popovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság külügyi államtitkára dusan kveder, jugoszláv külügyi államtitkárhelyettes kíséretében varsóból utban belgrád felé, szombaton átutazott budapesten. üdvözlésére a ferihegyi repülőtéren megjelent erdélyi károly külügyminiszterhelyettes és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt slobodan borisavljevic, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság és jerzy zielinski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. erdélyi károly külügyminiszterhelyettes villásreggelin látta vendégül a jugoszláv külügyi államtitkárt és kíséretét, akik ezután folytatták utjukat belgrád felé. /mti/

...-

bb 76. hivatalos nyereményjegyzék a lotto 36. játékhetéről

tm vm

1963. szeptember 7.

a 36. játékhetre beérkezett 4,858,532 darab lottószelvény. öt-találatos szelvény nem volt. négy találatot 60 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 60,731.25 forint. három találatot 4,216 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 432.50 forint. a kéttalálatos nyeremények száma 116,869 darab, ezekre egyenként 15.60 forintot fizetnek. /mti/

...-

bb 73. a schwerin megyei fotobizottság és a miskolci fotoklub közös fényképkiállítása miskolcon

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 7.

egy éve teremtett kapcsolatot a miskolci fotoklub a német demokratikus köztársaságban működő német kulturszövetség schwerin megyei fotobizottságával. az együttműködés első eredményeként a keleti tengeri hét alkalmából juliusban nyitották meg güstrowban az ottani fotoklub és a miskolci fotoklub tagjainak felvételeiből „ hazánk és népünk „ címmel összeállított kiállítást. ezen 146 művészi felvétel szemléltette a schwerin megyei és a borsod megyei, illetve miskolci dolgozók életét, a tájak természeti szépségeit, történeti és gazdasági nevezetességeit.

/folyt. köv./
16.25/n

-43-

/bb 73. a schwerin.....1.folyt./vm

a kiállítás anyagát most miskolcon is bemutatják a szakszervezetek megyei tanácsának székházában. a megnyitáson megjelentek az mszmp megyei bizottságának, valamint miskolc város tanácsának képviselői. a kiállítást ernst-ullrich kloock, az ndk budapesti nagykövetségének titkára nyitotta meg.

a nemzetközi fotokiállítást később a diósgyőri lenin kohászati művek bartók béla művelődési otthonában, valamint ózdon és kazincbarcán is bemutatják./mti/

- . . -

bb 74. befejeződött a magyar kémikusok egyesülete szegedi vegyész-konferenciája

tné vm

1963. szeptember 7.

szombaton befejeződött a magyar kémikusok egyesületének háromnapos szegedi vegyészkonferenciája, amelyet a józsef attila tudományegyetem intézeteinek előadótermeiben tartottak meg. a konferenciáról, amelyen 500 részvevő előtt 130 előadás hangzott el, dr. vargha lászló akadémiai levelező tag, a magyar kémikusok egyesülete szerves kémiai szakosztályának elnöke az alábbiakat mondotta az mti munkatársának:

- őszinte örömmel tölt el az a tudományos siker, amellyel vegyészkonferenciánk zárult. összevetve a korábbi rendezvényeinkkel elsősorban azt kell kiemelnünk, hogy az előadók túlnyomó többsége a fiatalabb vegyészgenerációból került ki. ebben érezteti hatását a magyar tudományos akadémia tudománypolitikája, mivel a kandidátusok és az aspiránsok számoltak be szép számmal az elmúlt két évben végzett kutató munkájukról.

tematikai szempontból elsősorban ki kell emelni az elméleti szerves kémiai munkák nagy számát és magas színvonalát. egyes munkáknál ma már látható az elmélet és gyakorlat szoros kapcsolata. így a központi kémiai intézetben folyó kutatások jelentősége a műanyagiparunk fejlesztése szempontjából már felmérhető. más vonatkozásokban a jövő fogja eldönteni, hogy az elmélet milyen gyakorlati eredményeket hozhat. mindenestre megállapíthatjuk, hogy fiatal szerveskémikusaink elméleti felkészültsége alapos és a világszínvonalal lépést tart. az általuk használt módszerek és műszerek megfelelnek a fejlett kutatási technikával dolgozó országokban használtaknak.

/folyt.köv./

16.30/n

-44-

fe

/bb 74. befejeződött.....1.folyt./vm

ezen munkák szükségessé teszik a kutatócsoportok kialakulását, amelyek gyakran nem is egy intézetben belül alakulnak ki, hanem több, egyes esetekben külföldi intézetekkel való együttműködés eredményeként jönnek létre.

11 előadás foglalkozott a hazai szénhidrátkutatások eredményeivel. a gyógyszeripari kutató intézetben a természetben előforduló cukrok származékainak vizsgálatával, a debreceni tudományegyetemen a cukorkémia szerkezeti problémáival foglalkoznak igen mélyrehatóan. az elhangzott előadások alapján meg kell még említeni azt a munkát, amelyet vegyészeink a peptidkémia terén végeztek és amely joggal tart számot nemzetközi fórumok elismerésére.

fentieket összegezve megállapíthatjuk, hogy ez a vegyészkonferencia az előadások nagy száma, magas színvonala és a hallgatóság nagy érdeklődése miatt egyesületünknek legsikerültebb rendezvényei közé tartozik. joggal várhatjuk az ilyen tudományos összejövetelektől kutatóink további lelkes munkára való ösztönzését./mti/

bb 71. közlekedési balesetek

k/m/zs

1963. szeptember 7.

a 13. kerület váci ut és dagály utca kereszteződésénél garai zsuzsanna, 36 éves tisztviselő szabálytalanul ment át az uttesten. egy motorkerékpár elütötte, s súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba került.

a 7. kerület dohány utca és sip utca kereszteződésénél varga pál, 45 éves szállítómunkás kiesett egy tehergépkocsiból és súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett.

kőbányán, a körösi csoma ut és a füzér utca kereszteződésénél tóth imre, 33 éves segédmunkás motorkerékpárjával összeütött egy tehergépkocsival. a baleset következtében tóth imre súlyos, életveszélyes, medgyesi józsef - a tehergépkocsivezetője - és váczli józsef 29 éves művezető a motorkerékpáros utasa súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka: a motorkerékpár vezetője nem adott elsőbbséget a tehergépkocsinak. vezetőigazolványát beonták.

angyalföldön, a váci ut és a forgács utca torkolatában récsi katalin 17 éves ürömi lakos és petrovics gyözőné, 22 éves budapesti lakos figyelmetlenül ment át az uttesten, egy motorkerékpár mindkettőjüket elütötte. récsi katalin, súlyos nem életveszélyes, petrovicsné könnyű sérülést szenvedett./mti/

- . . -

fe

16.40/n

-45-

bb 75. 684 elsőéves hallgató kezdte meg tanulmányait a budapesti orvostudományi egyetemen - tanévnyitó ünnepség a fővárosi tanács művelődési termében

t ms/tm/m/zs

1963. szeptember 7.

a budapesti orvostudományi egyetem, új tanulmányi évét szombaton a fővárosi tanács művelődési termében ünnepélyes külsőségek között nyitották meg.

az ünnepségen résztvettek az mszmp központi bizottsága az egészségügyi minisztérium, az orvos egészségügyi dolgozók szakszervezte, és a 8. kerületi pártbizottság képviselői.

törő imre akadémikus, az egyetem rektora nyitotta meg a tanévet. kegyeletos szavakkal emlékezett meg hedri endre professzor elhunytáról, majd bejelentette, hogy az egyetem tanári kara több új professzorral gazdagodott. dr. szentágothai jános, az anatómiai tanszék, dr. miskovits gusztáv, a tüdőgyógyászati klinika, dr. zsebők zoltán a röntgen klinika, dr. knoll józsef, a gyógyszerintézet és dr. pandula egon, a gyógyszerészeti intézet vezetője lett. a rektor elmondta, hogy az 1963-64-es tanévben az egyetem három karán 684 fiatal kezdte meg tanulmányait, az idei felvételnél már fiatalok nem származásuk, hanem tudásuk, magatartásuk és rátermettségük alapján kerültek be az egyetemre. a 20 és 19 pontot elért jelöltek mind felvették, a 18 pontosok közül a fizikai dolgozók gyermekei sorrendben megelőzték a többieket. szeptemberben 388 fiatal orvos és 67 fogorvos fejezi be tanulmányait az egyetemen, nagy többsége vidéki kórházakban, rendelőintézetekben, illetőleg iskolafogászaton helyezkedik majd el.

az idei évben az egyetem költségvetése meghaladja a 200 millió forintot. az egyetem vezetőinek egyik fő feladata, hogy biztosítsa hatalmas összeg lehető legeredményesebb felhasználását. ebben az évben megépült a bőrgyógyászati klinika új szárnya, valamint egy 200 személyes új tanterem. a fogorvos-hallgatók oktatásában fejlődést jelent a mikszáth kálmán téren létrehozott új gyermekfogászati részleg. az oktatási munkát nagyban elősegíti a rezső téri 400 személyes új kollégium, amelyet előreláthatólag januárban adnak át rendeltetésének. ezzel a hallgatók mintegy 30 százaléka kerülhet kollégiumba-bővíti a diákok étkeztetési lehetőségeit is. műszerellátásra az idén 25 millió forintot költenek.

/folyt.köv./

16.45/n

-46-

Handwritten signature

bb 75. /684 elsőéves ... 1. folyt./ m

dr. törő imre bejelentette, hogy dr. tarján imre, az általános orvostudományi kar dékánja e tisztsége alól felmentését kérte. helyére dr. zoltán imre kerül. ezután ruff Mihály, az egyetem kisz bizottságának titkára köszöntötte az egyetem oktatóit és hallgatóit és vázolta a fiatalok feladatait.

a megnyitó ünnepség az internacionálé hangjaival fejeződött be. /mti/

...-

bb.78. makói vendégjátékkal kezdte új évadját a szegedi nemzeti színház

vid/tné n fm

1963. szeptember 7.

szombaton este makói vendégjátékkal kezdte meg új évadját a szegedi nemzeti színház. szirmai: mágnás miska című operettje szerepelt műsoron. a kőszínház szezonnyitó előadása előtt a művészek csongrád megye városaiban és községeiben több tájelőadáson mutatják be ezt a darabot, valamint a tavalyi évad egyik leg-sikeresebb darabját, dunai ferenc: a nadrág című vígjátékát. /mti/

..-

bb.79. megnyitottak a kőszegi ifjusági napok

vid/tné n fm

1963. szeptember 7.

szombaton este vinkovits jános, a vas megyei kisz bizottság titkára ünnepélyesen megnyitotta a kőszegi ifjusági napokat. a város harmadszor rendezte meg színes, gazdag programmal az ifjusági napokat. ebből az alkalomból a kőszegi fiatalok képviselői megkoszorúzták a szovjet hősi emlékművet.

vasárnap gyermekrajzversenyt, sportbemutatókat, táncversenyt rendeznek. a hét további napjai is változatos műsort szórakoztatja a fiatalokat. /mti/

..-

18.25/n

-47-

Handwritten mark

bb 80. jubileumi ünnepség a budapesti szalámigyárban

t to/tm vm 1963. szeptember 7.

a budapesti szalámigyár pártszervezete, szakszervezete és igazgatósága a gyár megalapításának 75. évfordulója alkalmából ünnepségre hívta az üzem dolgozóit, a testvérvállalatok képviselőit. a megjelentek előtt sárközi rudolf igazgató filmvetítéssel egybekötött beszámolójában ismertette a budapesti szalámigyár háromnegyed százados tevékenységét. többek között elmondotta, hogy a gyár termelése az 1938. évihez képest 1962-ben 6.7-szeresére emelkedett, miközben a munkáslétszám mindössze 45 százalékos növekedést mutat. ez nyilvánvalóan a magyaránny technológiai és műszaki fejlesztés együttes eredménye. rámutatott, hogy 1948 és 1962 között mintegy 27 millió forintot költöttek a gyár fejlesztésére, aminek több mint 60 százalékát gépesítésre fordították.

az igazgató szavai után az élelmezésügyi minisztérium nevében köves béla, az élelmezésügyi minisztérium husipari igazgatóságának vezetője köszöntötte a jubiláló gyár dolgozóit, majd kormány-és miniszteri kitüntetésekkel adott át. többeket kiváló dolgozó jelvényvel, oklevéllel és törzsgárdajelvényvel tüntettek ki, igen sokan pénzjutalmat kaptak.

a hivatalos ünnepség után a husipari dolgozók központi férfikara szórakoztatta a megjelenteket, majd baráti társasvacsoxa következett./mti/

- . -

bb 81. évadnyitás a vigszínházban - a győri kislelud színház budapesti vendégjátéka

i bi/tr/m/fm 1963. szeptember 7.

a nyári szünet után a vigszínház szombaton este nyitotta meg ismét kapuit a színházlátogató közönség előtt. a műsoron thurzó gábor: záróra című színműve szerepelt. a darabban a betegségéből felgyógyult benkő gyula alakítja ismét steingruber szerepét.

a győri kislelud színház szombaton este ábrahám pát: viktória című operettjével vendégszerepelt a budapesti petőfi színházban. a darabot bozóky istván rendezte. a főbb szerepeket gárdonyi lászló, olsavszky éva és fáty lászló alakította. a díszleteket baráth andrás, a jelmezeket bata ibolya főiskolai hallgató tervezte. az együttes vasárnap este megismétli előadását./mti/

19.03/n

...-

-48-

le

bb.82. időjárásjelentés

tm/ n 1963. szeptember 7.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 7-én, szombaton 19 órakor:

e s ő k

várható időjárás vasárnap estig: tulnyomóan felhős idő, sokfelé esővel. helyenként élénk északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap általában 16-20, délkeleten 20-23 fok között./mti/

..-

bb.83. a fővárosi operettszínház művészei hazaérkeztek kassáról

t bi/tm n 1963. szeptember 7.

a fővárosi operettszínház együttese befejezte csehszlovákiai vendégszereplését. pozsonyban hétizben mutatták be nagy sikerrel a csárdáskirálynőt. a pozsonyi előadássorozat szerdán ért véget és az együttes egy része már csütörtökön hazaérkezett budapestre. a színház vezető művészeiből álló kisebb csoport pozsonyból külön repülőgépen kassára utazott, ahol csütörtökön este magyar operettszerzők műveiből adtak hangversenyt. a kassai amphitheátrumban 12.000 néző gyűlt össze a magyar művészek hangversenyére, de a kitört vihar miatt az előadást nem tudták befejezni. a helyi hatóságok és intézmények kérésére az operettszínház művészei egy nappal meghosszabbították kassai tartózkodásukat és pénteken este tartották meg nagysikerű hangversenyüket.

a kassán szereplő művészek: honthy hanna, németh marika, mednyánszky ági, tiboldi mária, rátonyi róbert, baksai árpád, hadics lászló és csorba istván szombaton este hazaérkeztek budapestre./mti/

..-

- v é g e -

21.10/e

- 49 -

21.12.12. elv

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 259-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1963. szeptember 8.

bb.1. „,pestkörnyéktől nagy-budapestig,, címmel kiállítás nyílik a pesterzsébeti muzeumban

1 ol/n fm

1963. szeptember 8.

a budapesti történelmi múzeum „,pestkörnyéktől nagy-budapestig,, címmel kiállítást rendez a pesterzsébeti muzeumban. a duna balpartján levő fővárosi peremkerületek fejlődését szemléltető kiállítást szeptember 14-én nyitják meg.

az aquincumi régiségtárban október 13-án „,aranyvasárnap,,-ot tartanak, amikor a római kori kincsleleteket tekinthetik meg az érdeklődők. a rákospalotai muzeumban rákospalota régészeti emlékeit mutatják be október 20-án./mti/

.-.

bb.2. műszaki könyvtár a toronyszobában

vid/tné n fm

1963. szeptember 8.

a helyreállított körmendi battány -kastély déli tornyában rendezték be az épületben működő felsőfokú mezőgazdasági technikum könyvtárát. az 5000 kötetes műszaki könyvtár számára az idén további 70.000 forint értékű könyvet vásárolnak. az intézmény tanárai, tanulói, dolgozói ezenkívül hatvanféle folyóirat, napilap között válogathatnak. jövőre 36 külföldi szakkalappal gazdagodik a választék./mti/

.-.

9.30

- 1 -

me